

Eesti Pank
Bank of Estonia

Eesti 2008. aasta I kvartali esialgne maksebilanss

2008

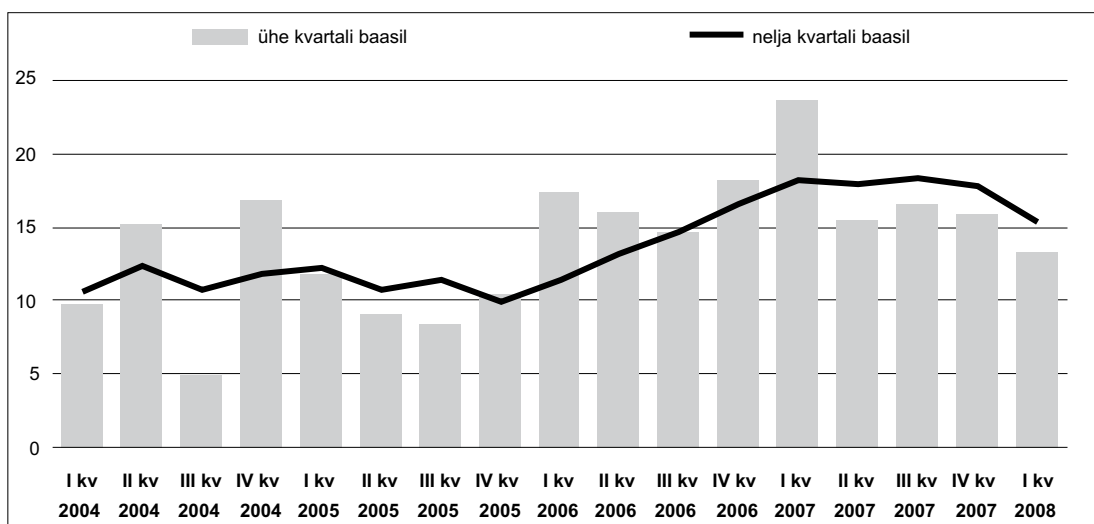
SISUKORD

LÜHIÜLEVAADE	4
JOOKSEVKONTO	8
Kaubad	8
Teenused	14
Tulu	19
Jooksev- ja kapitaliülekanded	23
FINANTSKONTO	24
Otseinvesteeringud	25
Portfelliinvesteeringud	30
Muud investeeringud	34
Reservvara	38
EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 31. märtsil 2008	39

LÜHIÜLEVADE

- Eratarbimise jätkuv nõrgenemine 2008. aasta I kvartalis vähendas märkimisväärselt sisemajanduse koguprodukti (SKP) otseste komponentide, kaupade ja teenuste puudujääki suhtena SKPsse. Puudujääk moodustas 9,4% viimase nelja kvartali SKPst (2007. aasta I kvartalis 12,4%). Sama kvartali baasil oli puudujääk 6,9%.
- Oluliselt vähenes kaupade konto puudujääk ning suurenes teenuste ning jooksev-ülekanne konto ülejääk.
- Eestisse paigutatud välismaiste otseinvesteeringute tulusus oli jätkuvalt kõrge.
- 2008. aasta I kvartali maksebilansi jooksevkonto puudujääk vähenes eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 40% ja moodustas 15,3% viimase nelja kvartali SKPst (vt joonis 1 ja tabel 1)¹. Absoluutväärtuses oli jooksevkonto puudujääk 7,9 mld krooni. Eelmise kvartaliga võrreldes vähenes puudujääk neljandiku võrra.
- Väliskapitali sissevool toimus peamiselt otse- ja muu investeeringukapitalina.
- Maksebilansi reservid kasvasid 1,9 mld krooni võrra.

2007. aastal alanud ja 2008. aastal jätkunud sisenõudluse nõrgenemine mõjutas märkimisväärselt Eesti väliskaubandusbilanssi. Jooksevkonto defitsiidi peamise allika, **kaupade konto** puudujääk kahanes nii eelmise aasta sama kvartali kui ka eelmise kvartaliga võrreldes neljandiku võrra ning moodustas 7,6 mld krooni. Väliskaubanduse puudujääk suhtena sama kvartali SKPsse vähenes 19%lt 13%ni. Eksport (FOB-hindades) oli ligi 32 mld ja import (FOB-hindades) 39 mld krooni. Väliskaubanduse käivet mõjutasid suuresti tööstuskaubad (valdavalt mootorikütused), mille käive kahanes märgatavalt. Jättes käibest välja tööstuskaubad, suurenes kaupade eksport 2008. aasta I kvartalis 14%, import aga jäi samaks. Kaupade

Joonis 1. Jooksevkonto puudujääk SKP suhtes (%)

¹ Sama kvartali SKP suhtes oli jooksevkonto puudujääk 13,3%. Jooksevkonto puudujääk reinvesteeringute tuluta, mille puhul reaalsed rahaliikumised ei toimu, moodustas 8,1% nelja viimase kvartali SKPst ning 6,1% sama kvartali SKPst.

Tabel 1. Eesti maksebilanss (mln kr)*

Kirje	2005	2006	2007				2008	
	Kokku	Kokku	I	II	III	IV	Kokku	I
Jooksevkonto	-17 371,6	-34 303,4	-13 023,3	-9 453,4	-10 219,2	-10 468,0	-43 163,9	-7 888,6
Kaubad ja teenused	-11 032,4	-24 231,4	-7 777,7	-6 397,9	-6 217,7	-6 567,2	-26 960,5	-4 118,2
Kaubad	-24 134,8	-37 515,5	-10 208,0	-11 070,9	-10 748,4	-9 994,5	-42 021,7	-7 616,0
kreedit (FOB)	98 262,3	121 430,6	30 026,9	33 089,8	30 148,5	33 099,2	126 364,4	31 576,4
deebet (FOB)	-122 397,2	-158 946,1	-40 234,8	-44 160,7	-40 896,9	-43 093,7	-168 386,1	-39 192,4
Teenused	13 102,5	13 284,1	2 430,3	4 673,0	4 530,7	3 427,3	15 061,3	3 497,7
kreedit	40 228,7	43 597,9	10 195,0	13 225,8	13 789,5	12 845,0	50 055,3	11 733,1
deebet	-27 126,2	-30 313,8	-7 764,7	-8 552,8	-9 258,8	-9 417,7	-34 994,0	-8 235,4
Tulu	-7 124,4	-10 768,2	-5 106,4	-3 752,6	-4 610,8	-4 519,0	-17 988,8	-5 028,0
kreedit	9 225,6	13 551,5	3 542,7	4 416,1	4 816,2	4 513,7	17 288,6	4 044,2
deebet	-16 349,9	-24 319,8	-8 649,1	-8 168,6	-9 427,0	-9 032,6	-35 277,3	-9 072,2
Jooksevülekanded	785,2	696,3	-139,2	697,1	609,3	618,1	1 785,4	1 257,6
kreedit	5 876,7	6 503,2	1 554,2	1 805,9	2 037,7	2 620,5	8 018,3	2 951,4
deebet	-5 091,6	-5 806,9	-1 693,4	-1 108,8	-1 428,4	-2 002,4	-6 232,9	-1 693,8
Kapitali- ja finantskonto (reservvarata)	21 208,3	41 204,7	11 838,5	8 139,2	16 373,9	6 475,1	42 826,7	10 057,6
Kapitalikonto	1 325,9	4 388,5	514,5	511,4	562,4	1 117,5	2 705,9	1 244,2
Finantskonto	19 882,3	36 816,2	11 324,0	7 627,8	15 811,5	5 357,6	40 120,8	8 813,4
Otseinvesteeringud	27 321,7	8 577,5	5 376,9	408,5	1 515,5	5 368,3	12 669,1	4 314,9
Välismaal	-8 699,5	-13 824,1	-3 619,8	-7 251,9	-4 191,4	-2 970,0	-18 033,0	-4 392,4
Eestis	36 021,2	22 401,5	8 996,6	7 660,3	5 706,9	8 338,2	30 702,1	8 707,3
Portfelliinvesteeringud	-27 688,4	-16 476,5	-1 212,7	-2 444,6	-1 979,3	-123,4	-5 760,1	571,7
Nõuded	-10 818,4	-15 205,2	-3 666,8	-2 280,5	-3 357,7	821,0	-8 483,9	1 111,5
Omandiväärtpaberid	-4 848,9	-4 567,7	-2 197,1	-2 831,2	-2 439,0	-129,9	-7 597,2	1 382,5
Võlaväärtpaberid	-5 969,5	-10 637,5	-1 469,6	550,6	-918,6	950,9	-886,7	-271,1
Kohustused	-16 870,0	-1 271,3	2 454,0	-164,1	1 378,3	-944,4	2 723,8	-539,8
Omandiväärtpaberid	-16 352,3	3 730,3	3 162,6	909,2	811,6	-1 667,7	3 215,7	-1 013,3
Võlaväärtpaberid	-517,8	-5 001,6	-708,6	-1 073,3	566,7	723,3	-491,9	473,5
Tuletisinstrumentid	-97,6	78,5	-148,9	190,8	-485,3	-354,3	-797,8	562,0
Nõuded	13,5	-180,9	-300,4	121,1	-509,5	-191,1	-879,9	582,4
Kohustused	-111,1	259,4	151,5	69,7	24,2	-163,3	82,1	-20,5
Muud investeeringud	20 346,6	44 636,8	7 308,7	9 473,1	16 760,6	467,1	34 009,6	3 364,9
Nõuded	-10 454,2	275,3	-4 819,0	-9 213,6	1 064,4	-9 649,2	-22 617,5	-739,2
Pikaajalised	5 636,5	-3 052,9	-758,4	-496,3	-250,3	-1 004,4	-2 509,4	-753,5
Lühiajalised	-16 090,7	3 328,2	-4 060,6	-8 717,4	1 314,7	-8 644,8	-20 108,1	14,3
Kohustused	30 800,8	44 361,5	12 127,7	18 686,8	15 696,2	10 116,3	56 627,1	4 104,1
Pikaajalised	15 396,8	17 979,9	5 603,7	12 693,5	8 588,8	5 569,0	32 455,0	21 355,4
Lühiajalised	15 404,1	26 381,6	6 524,0	5 993,3	7 107,5	4 547,3	24 172,1	-17 251,3
Vead ja täpsustused	1 047,3	622,6	451,4	1 369,6	-756,4	659,8	1 724,4	-233,8
Üldbilanss	4 883,9	7 523,9	-733,3	55,4	5 398,3	-3 333,1	1 387,3	1 935,2
Reservvara	-4 883,9	-7 523,9	733,3	-55,4	-5 398,3	3 333,1	-1 387,3	-1 935,2

* Vastavalt täiendava info laekumisele on korrigeeritud eelnevate perioodide andmeid.

normaaleksport (töötluskaupadeta) suurenes kõigi kaubagruppide lõikes. Normaalimpordis kattis osade kaubagruppide sisseveo kasv teiste vähenemise. Väliskaubanduse puudujäägi vähenemist mõjutasid enim metallide, transpordivahendite ja muude tööstuskaupade puudujääkide kahanemine ning puittoodete ülejäägi suurenemine. Väliskaubanduse käive ületas SKPd ligi viiendiku võrra (2007. aasta I kvartalis enam kui neljandiku võrra).

Teenuste konto ülejääk suurenes aastaga ligi poole võrra ning oli 3,5 mld krooni. Teenuste eksport kasvas 15% ja import 6%. Teenuste konto ülejääki suurendasid erinevat liiki teenused. Peamist liiki teenuste ehk veoteenuste ülejääk kasvas veerandi võrra, seda nii reisijateveo kui ka muude veoteenuste toel. Kaubavedude ülejääk kahanes kolm korda eelkõige kaupade raudteevedude vähenemise tõttu. Teenuste ülejäägi kasvu panustasid oluliselt ehitusteenused, mille varasem puudujääk on muutunud viimase nelja kvartali jooksul ligi poole miljardi krooniseks ülejäägiks. Märkimisväärselt suurenes ka reisiteenuste ning väiksemas mahus arvuti- ja infoteenuste ülejääk. Veo-, reisi- ja muude äriteenuste osatähtsus moodustas nii teenuste ekspordis kui ka impordis 83–84%.

Sisemajanduse koguprodukti otseste koostisosade, kaupade ja teenuste eksport kasvas 8% ja import kahanes 1%, mistõttu nende puudujääk vähenes poole võrra.

Tulukonto netoväljavool oli sama kõrge kui eelmise aasta I kvartalis, ulatudes 5 mld kroonini. Eesti residentide välismaal teenitud tulu kasvas 14% ning mitteresidentide Eestis teenitud tulu 5%. Viiendiku residentide välismaal teenitud tulust moodustas tööjõutulu ja ülejäänud investeerimistulu. Mitteresidentide Eestis teenitud tulu koosnes valdavalt investeerimistulust (97%). Residentide ja mitteresidentide investeerimistulust hõlmas reinvesteeritud tulu vastavalt 40% ning 63%.

Jooksevülekannete varasem väike puudujääk muutus märkimisväärseks 1,3 mld krooni suuruseks ülejäägiks. Saabunud jooksevülekanded kahekordistusid ning lähetatud ülekanded jäid samaks. Ülejääki kasvasid nii valitsemissektorile kui ka muudele sektoritele laekunud ülekanded Euroopa Liidu struktuurifondidest.

Kapitali- ja finantskonto (reservvarata) ülejääk oli 2008. aasta I kvartalis 10,1 mld krooni. Kapitali sissevool toimus valdavalt otse- ja muude investeringutena.

Nii nagu jooksevülekanded, suurenes ka **kapitalikonto** ülejääk tuntavalt ning oli 1,2 mld krooni. Kasvu taga olid valitsemissektorile ning eriti muudele sektoritele ELi struktuurifondidest laekunud kapitaliülekanded infrastruktuuriinvesteringuteks.

Finantskonto ülejääk oli 8,8 mld krooni.

Otseinvesteeringute sissevool ületas 2008. aasta I kvartalis nende väljavoolu 4,3 mld krooni võrra. Välismaised otseinvesteeringud Eestisse ulatusid 8,7 mld kroonini ja Eesti residentide otseinvesteeringud välisriikidesse 4,4 mld kroonini.

Residentide poolt välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuuris moodustas üle poole grupisisene laenamine, ligi viiendiku investeeringud aktsia- või osakapitali ning ülejäänud reinvesteeritud tulu.

Mitteresidentide poolt Eestisse paigutatud otseinvesteeringute struktuuris hõlmas lõviosa (üle 60% otseinvesteeringutest) reinvesteeritud tulu ning viiendiku investeeringud aktsia- või osakapitali ja grupisisene laenukapital.

Portfelliinvesteeringute netosissevool oli 0,6 mld krooni. Nõuded vähenesid 1,1 ja kohustused 0,5 mld krooni võrra. Nii nõuete kui ka kohustuste kahanemise taga olid peamiselt investeerimisfondid ja osaliselt ka muud sektorid. Tehinguid teostati põhiliselt omandiväärtpaberitega.

Tuletisinstrumentide netosissevool oli samuti 0,6 mld krooni ning oli peaaegu täies ulatuses seotud krediidasutuste nõuete vähenemisega.

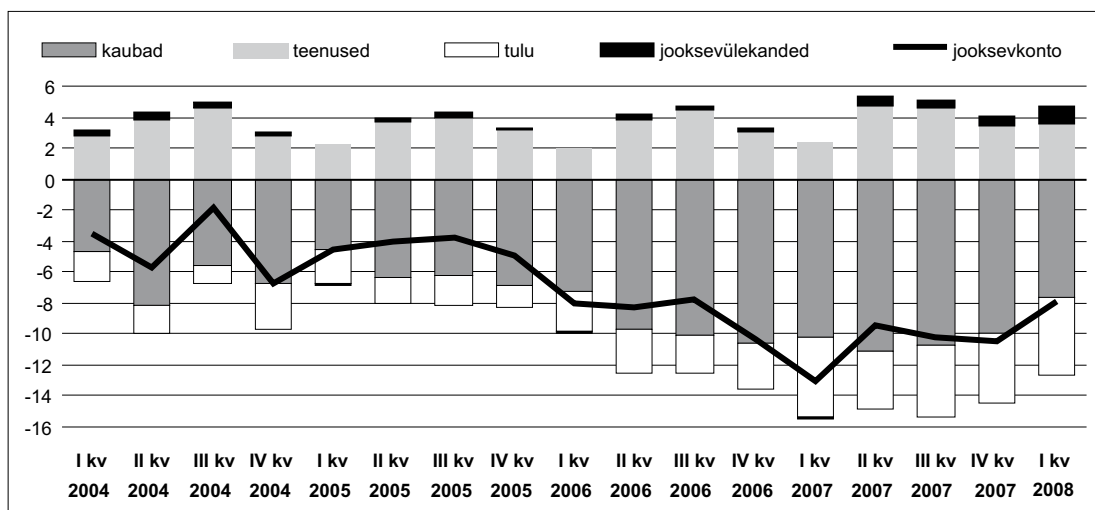
Muude investeeringute netosissevool oli tagasihoidlik, ulatudes 3,3 mld kroonini. Muu investeeringu-kapitali nõuded kasvasid vaid 0,7 ning kohustused 4,1 mld krooni võrra. Kohustuste suurenemise taga olid valdavalt krediidasutused, mille laenukohustused suurenesid 22,3 mld krooni võrra. Sularaha ja hoiuste kohustused vähenesid samal ajal 18,7 mld krooni võrra.

Maksebilansi reservvara suurenes 1,9 mld krooni võrra.

JOOKSEVKONTO

Eratarbimise nõrgenemine 2008. aasta I kvartalis tõi kaasa kaupade ja teenuste puudujäägi märgatava vähenemise. Puudujääk oli 9,4% viimase nelja kvartali SKPst (6,9% sama kvartali SKPst). Samas tingis jätkuvalt kõrge välismaiste otseinvesteeringute tulusus selle, et vaata-mata jooksevkonto puudujäägi vähenemisele oli see endiselt kõrge, moodustades 15,3% nelja viimase kvartali SKPst (vt joonis 2). Sama kvartali baasil oli jooksevkonto puudujääk 13,3% SKPst, absoluutväärtuses 7,9 mld krooni. Reinvesteeringute tuluta, mille puhul reaalselt raha lii-kumist ei toimu, moodustas jooksevkonto puudujääk 8,1% SKPst nelja viimase kvartali baasil ning 6,1% sama kvartali SKP baasil.

Jooksevkonto krediidikäibest hõlmasid Euroopa Liidu 27 liikmesriiki 75% ja deebetkäibest 82%. Viis olulise-mat riiki krediidikäibes olid Soome, Rootsi, Läti, Venemaa ja Leedu (kokku 56% käibest) ning deebetkäibes enam-vähem samad riigid – Rootsi, Soome, Saksamaa, Läti ja Venemaa (samuti 56% käibest). Suurima puudujäägiga oli Eesti maksebilansi jooksevkonto Rootsi ja Saksamaaga ning suurima ülejäägiga Soome ja Norraga (vt tabel 2).

Joonis 2. Jooksevkonto struktuur (mld kr)

Kaubad

Maksebilansi kaupade konto puudujääk oli 2008. aasta I kvartalis 7,6 mld krooni, olles neljandiku võrra väiksem nii eelmise aasta sama kvartali kui ka eelmise kvartali puudujäägist (vt tabel 3). Kaupade eksport (FOB-hindades) moodustas 32 mld ja import (FOB-hindades) 39 mld krooni. Väliskaubanduse puudujääk suhtena sama kvartali SKPsse vähenes 19%lt 13%ni. Väliskaubanduse käivet mõjutasid suuresti tööstluskaubad (peamiselt mootorikütused), mille käive vähenes oluliselt. Jättes käibest kõrvale tööstluskaubad, suurenes kaupade normaaleksport 14%, normaalimport aga jäi samaks. Kaupade normaal-eksport suurenes kõigi kaubagruppide lõikes. Normaalimpordis kattis osade kaubagruppide sisseveo kasv teiste vähenemise. Väliskaubanduse puudujäägi vähenemist mõjutas enim metallide, transpordivahendite ja muude tööstuskaupade puudujääkide kahanemine ning puittoodete ülejäägi suurenemine.

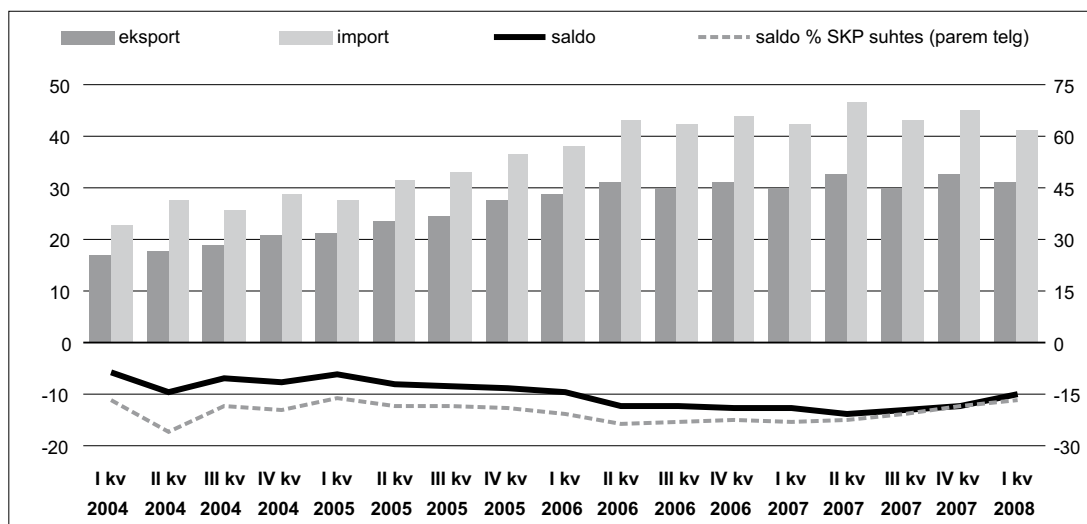
Tabel 2. Jooksevkonto saldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008
EL-27	-13 746,9	-14 544,3	-10 354,1
Rootsi	-3 043,8	-4 620,8	-3 947,4
Saksamaa	-3 447,8	-3 999,4	-3 530,7
Soome	-1 891,4	844,7	1 264,8
Poola	-1 494,8	-1 542,9	-1 198,3
Läti	990,1	-21,7	943,9
SRÜ	-2 590,1	714,8	288,7
Venemaa	-2 342,1	888,3	668,0
Valgevene	-458,0	-459,7	-450,6
Aserbaidžaan	2,6	57,6	31,7
Ülejäänud riigid	3 313,8	3 361,4	2 176,9
Norra	686,9	1 007,2	1 080,5
Hiina	-428,2	-732,5	-570,6
Kanada	66,3	915,8	556,2
Türgi	206,3	275,1	419,0
Kokku	-13 023,3	-10 468,0	-7 888,6

* Riigid on järjestatud viimase perioodi jooksevkonto saldo absoluutväärtuse järgi.

Tabel 3. Kaupade sisse- ja väljavedu

	Kaubad – krediid			Kaubad – deebet			Saldo (mln kr)
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis (%)	
I kv 2004	16 930,6	-3,7	69,8	21 578,1	-7,0	82,5	-4 647,5
II kv 2004	17 961,0	6,1	65,4	26 101,1	21,0	82,1	-8 140,1
III kv 2004	18 735,0	4,3	65,0	24 350,1	-6,7	81,4	-5 615,2
IV kv 2004	20 386,4	8,8	69,4	27 065,4	11,2	81,5	-6 679,0
2004 kokku	74 013,0	16,7	67,3	99 094,7	16,6	81,9	-25 081,7
I kv 2005	21 495,9	5,4	73,1	26 082,3	-3,6	82,2	-4 586,4
II kv 2005	23 611,5	9,8	69,5	29 986,9	15,0	81,8	-6 375,4
III kv 2005	25 340,6	7,3	70,0	31 597,3	5,4	82,1	-6 256,7
IV kv 2005	27 814,3	9,8	71,5	34 730,7	9,9	81,5	-6 916,3
2005 kokku	98 262,3	32,8	71,0	122 397,2	23,5	81,9	-24 134,8
I kv 2006	28 849,3	3,7	77,6	36 064,3	3,8	85,1	-7 214,9
II kv 2006	31 320,9	8,6	73,8	41 026,9	13,8	84,9	-9 706,0
III kv 2006	30 074,4	-4,0	70,1	40 096,3	-2,3	82,7	-10 021,9
IV kv 2006	31 186,0	3,7	73,3	41 758,7	4,1	83,4	-10 572,7
2006 kokku	121 430,6	23,6	73,6	158 946,1	29,9	84,0	-37 515,5
I kv 2007	30 026,9	-3,7	74,7	40 234,8	-3,6	83,8	-10 208,0
II kv 2007	33 089,8	10,2	71,4	44 160,7	9,8	83,8	-11 070,9
III kv 2007	30 148,5	-8,9	68,6	40 896,9	-7,4	81,5	-10 748,4
IV kv 2007	33 099,2	9,8	72,0	43 093,7	5,4	82,1	-9 994,5
2007 kokku	126 364,4	4,1	71,6	168 386,1	5,9	82,8	-42 021,7
I kv 2008	31 576,4	-4,6	72,9	39 192,4	-9,1	82,6	-7 616,0

Joonis 3. Eesti väliskaubandus (mld kr)

Tabel 4. Kaupade väljavedu peamiste kaubagrupid järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007	I kv 2008 / I kv 2007
Toidukaubad	2 368,0	3 675,7	2 668,0	7,9	11,2	8,5	-27,4	12,7
Mineraalsed tooted	4 594,6	3 307,9	2 950,2	15,4	10,1	9,4	-10,8	-35,8
Keemiakaubad	2 104,7	2 564,7	2 362,8	7,0	7,8	7,6	-7,9	12,3
Garderoobikaubad	1 948,4	1 976,0	2 010,4	6,5	6,0	6,4	1,7	3,2
Puit, paber ja tooted	3 998,6	4 066,3	4 134,9	13,4	12,4	13,2	1,7	3,4
Metallid ja metalltooted	2 877,4	3 262,9	3 711,1	9,6	9,9	11,9	13,7	29,0
Masinad ja seadmed	6 212,8	7 078,6	6 819,7	20,8	21,5	21,8	-3,7	9,8
Transpordivahendid	2 352,4	2 798,3	2 690,3	7,9	8,5	8,6	-3,9	14,4
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	2 324,0	2 665,6	2 506,7	7,8	8,1	8,0	-6,0	7,9
Muud	1 105,4	1 462,5	1 396,8	3,7	4,5	4,5	-4,5	26,4
Kokku	29 886,3	32 858,4	31 251,0	100,0	100,0	100,0	-4,9	4,6

Kaupade väljavedu oli väliskaubandusstatistika² esialgsetel andmetel 31 mld krooni ning sissevedu CIF-hindades ligi 41 mld krooni (vt joonis 3). Väliskaubanduspuudujääk, mis viimase seitsme kvartali jooksul on olnud suhteliselt stabiilse suurusega (12–13 mld krooni), langes alla 10 mld krooni.

Aastataguse perioodiga võrreldes suurenes kaupade väljavedu kõigi põhikaubagrupid lõikes, v.a mineraalsed tooted (sh mootorikütus; vt tabel 4). Suurima osakaaluga kaubagrupid ekspordis olid jätkuvalt masinad ja seadmed, puit ja puittooted ning metallid. Eelmise aasta I kvartalis olid teisel kohal mineraalsed tooted, kuid nende tähtsus on oluliselt vähenenud. Kaupade väljavedu suurenes kõige enam

² Järgnev analüüs ei sisalda Eesti Panga poolt maksebilansi kaupade kontole tehtud täiendusi (kapitalkaupade remont, välisriikidest ostetud proviant jm). Import on CIF-hindades ja analüüsitud lähteriigi järgi. Terminid „eksport” ja „import” on liitumishetkest kasutatavad vaid kaubavahetuses kolmandate riikidega, Intrastati aruandesüsteemis kasutatakse mõisteid „kaupade lähetamine” ja „kaupade saabumine”. Kuna järgnev analüüs hõlmab kaubavahetust nii ühendusesiseste kui ka -väliste riikidega, on lihtsuse ja selguse huvides endiselt kasutatud mõisteid „eksport” või „kaupade väljavedu” ning „import” või „kaupade sissevedu”.

metallide ning masinate ja seadmete toel; väljavedu pärssisid aga enim mineraalsed tooted. Nende eksport vähenes enam kui kolmandiku võrra, eelkõige töödeldud mootorikütuse väljavedu Togosse ja Ameerika Ühendriikidesse.

Enim – ligi 30% – suurenes metallide ja metalltoodete ning muude tööstuskaupade väljavedu. Metallidest olid ülekaalus vanaraud, lehtvaltstooted ning metallkonstruktsioonid, mida tarniti peamiselt Soome, Rootsi ja Türgi. Muid tööstuskaupu (klaas, mõõteaparatuur jne) veeti eelkõige Soome, Saksamaale ning Rootsi. 12–15% võrra suurenes transpordivahendite, toidukaupade ning keemiakaupade eksport.

Transpordivahendite tarnetes moodustas sõiduautode, turvavööde ja haagiste väljavedu 70%. Sõiduautosid vahendati põhiliselt Läti ja Leetu; turvavööid Rootsi ja Venemaale; haagiseid Soome, Rootsi ja Venemaale. Toidukaupade ekspordis olid suurima osakaaluga kanged alkohoolsed joogid (Venemaale), millele järgnesid juustutooted (Soome, Venemaale, Itaaliasse) ja kalakonservid (Ukrainasse). Keemiakaupadest tarniti peamiselt värve, mastikseid, pahtleid, plastmasstooteid ja mitmesuguseid kemikaale (Läti, Leetu, Venemaale, Soome, Rootsi).

Masinate ja seadmete väljavedu kasvas 10%. Nende ekspordis olid valdavalt elektrilised telefoniseadmed, isoleeritud traat, elektrimootorid ning tõstukite ja pinnasetöötlemismasinate osad (Soome ja Rootsi). Mööbli väljavedu kasvas 8% ning seda tarniti peamiselt Soome ja Rootsi, kokkupandavaid puitehitisi Norrasse ja Saksamaale.

Kõige tagasihoidlikuma kasvuga (3%) oli puidu ja puittoodete ning garderoobikaupade eksport. Puittoodetest veeti välja ehitusdetalle, töödeldud ja töötlemata puitu ning puidumassi (Rootsi ja Soome). Garderoobikaupu tarniti peamiselt Soome, Rootsi ja Läti. Eelmise kvartaliga võrreldes vähenes kõikide kaubagruppide (v.a metallide ja metalltoodete) eksport.

Erinevalt kaupade väljaveost vähenes **kaupade sissevedu** enamiku kaubagruppide osas (vt tabel 5). Nii nagu ekspordis, oli ka impordis juhtivaks kaubagrupiks masinad ja seadmed, millele järgnesid enam-vähem võrdse osakaaluga transpordivahendid, mineraalsed tooted ja keemiakaupad. Kaupade sisseveo vähenemist mõjutasid eelkõige mineraalsed tooted ja vähemal määral muud tööstuskaupad ning puit ja puittooted. Viimati

Tabel 5. Kaupade sissevedu peamiste kaubagruppide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007	I kv 2008 / I kv 2007
Toidukaupad	3 755,4	4 405,8	4 075,4	8,8	9,8	10,0	-7,5	8,5
Mineraalsed tooted	6 631,1	6 967,4	5 325,6	15,6	15,4	13,0	-23,6	-19,7
Keemiakaupad	4 961,0	5 283,1	5 311,2	11,7	11,7	13,0	0,5	7,1
Garderoobikaupad	2 894,4	2 942,3	3 109,2	6,8	6,5	7,6	5,7	7,4
Puit, paber ja tooted	2 509,7	2 200,5	2 081,3	5,9	4,9	5,1	-5,4	-17,1
Metallid ja metalltooted	4 393,3	4 143,3	4 285,9	10,3	9,2	10,5	3,4	-2,4
Masinad ja seadmed	8 594,9	10 118,6	8 693,7	20,2	22,4	21,3	-14,1	1,1
Transpordivahendid	5 763,0	6 029,3	5 436,6	13,6	13,3	13,3	-9,8	-5,7
Mööbel, mänguajad, sporditarbed	1 036,2	1 203,3	968,0	2,4	2,7	2,4	-19,6	-6,6
Muud	1 935,6	1 884,1	1 550,1	4,6	4,2	3,8	-17,7	-19,9
Kokku	42 474,5	45 177,7	40 837,0	100,0	100,0	100,0	-9,6	-3,9

mainitud kolme kaubagrupi import kahanes kuni neljandiku võrra; mõnevõrra vähenes ka mööbli, transpordivahendite ja metallide sissevedu. Toidu-, keemia- ja garderoobikaupade import suurenes 7–8%.

Sisseveetavate muude kaupade sortiment oli väga lai ja pärinesid valdavalt Soomest, Rootsist ja Saksamaalt. Mineraalsete toodete sissevedu kahanes peamiselt Venemaalt töötamiseks sisseveetava mootorikütuse vähenemise tõttu, mis moodustas ligi 80% kogu kaubagrupist. Puidu import vähenes valdavalt Venemaalt hangitava töötlemata ja töödeldud puidu kahanemise tõttu, transpordivahendite sissevedu aga Saksamaalt ja Soomest sõiduautode tarnete kahanemise tagajärjel. Toidukaupade impordis oli esikohal kange alkohol (ligi viiendik kogu toidukaupade sisseveost), mis pärines eelkõige Ühendkuningriigist, aga ka Prantsusmaalt ja Iirimalt. Samuti imporditi kohvi, viinamarjaveine, kalakonserve jms. Keemiakaupadest veeti sisse peamiselt ravimeid, väetisi, rehve, plasttooteid ja kemikaale.

Väliskaubandus oli **puudujäägiga** kaheksa kaubagrupi osas ning vaid puittoodete ja mööbli puhul ülejäägiga (vt tabel 6). Seejuures kahe viimati nimetatud grupi, eriti puittoodete ülejääk kasvas. Väliskaubanduse puudujääk kokku vähenes 3 mld krooni võrra, millest 0,9 mld krooni hõlmas metallide, 0,7 mld krooni transpordivahendite ning 0,7 mld krooni muude tööstuskaupade defitsiidi vähenemine. Suurima puudujäägiga kaubagrupid olid keemiakaubad, transpordivahendid ning mineraalsed tooted (2–3 mld krooni).

Tabel 6. Väliskaubandussaldo peamiste kaubagruppide järgi (mln kr)

	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008
Toidukaubad	-1 387,4	-730,1	-1 407,4
Mineraalsed tooted	-2 036,5	-3 659,5	-2 375,4
Keemiakaubad	-2 856,2	-2 718,3	-2 948,4
Garderoobikaubad	-946,1	-966,4	-1 098,8
Puit, paber ja tooted	1 488,9	1 865,8	2 053,6
Metallid ja metalltooted	-1 515,8	-880,4	-574,8
Masinad ja seadmed	-2 382,2	-3 040,0	-1 874,0
Transpordivahendid	-3 410,6	-3 231,0	-2 746,3
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 287,8	1 462,3	1 538,7
Muud	-830,1	-421,6	-153,3
Kokku	-12 588,3	-12 319,3	-9 586,0

Riikide ühenduste lõikes mõjutas **kaupade ekspordi** suurenemist enim Euroopa Liitu veetavate kaupade 14% kasv, mille tulemusena ELi osakaal ekspordis tõusis 6 protsendipunkti võrra ja hõlmas sellest ligi kolmveerandi (vt tabel 7). Koguekspordist Euroopa Liitu suundus omakorda kolmveerand viide liikmesriiki: Soome, Rootsi, Läti, Leetu ja Saksamaale. Ligi kümnendiku võrra suurenes ka eksport SRÜ maadesse, eelkõige Venemaale (78%). Kaupade lähetamine muudesse riikidesse kahanes rohkem kui neljandiku võrra, eelkõige mootorikütuse väljaveo vähenemise tulemusena.

Kaupade sissevedu Euroopa Liidu riikidest suurenes 3% (vt tabel 8). Siingi olid viis olulisemat partnerriiki samad, mis ekspordi puhul, vaid järjestus oli pisut erinev. Impordi vähenemise taga oli peamiselt SRÜst (eelkõige Venemaalt) kaupade (mootorikütuse ja puidu) sisseveo kahanemine kolmandiku võrra. Kaupade import ülejäänud riikidest kahanes 5%, olulisemad partnermaad olid seejuures Hiina, USA ja Norra.

Väliskaubandus oli puudujäägiga Euroopa Liidu ja SRÜga ning ülejäägiga ülejäänud riikide grupiga (vt tabel 9). Nii ülejääk kui ka puudujääk vähenesid aastaga. Suurima ülejäägiga oli väliskaubandusbilanss Norraga (1 mld krooni) ja suurima puudujäägiga Saksamaaga (3,5 mld krooni).

Tabel 7. Kaupade väljavedu riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007	I kv 2008 / I kv 2007
EL-27	20 151,2	23 193,4	23 015,7	67,4	70,6	73,6	-0,8	14,2
Soome	5 099,9	6 129,9	5 636,5	17,1	18,7	18,0	-8,0	10,5
Rootsi	4 058,9	4 511,1	4 672,3	13,6	13,7	15,0	3,6	15,1
Läti	3 171,2	3 595,7	3 389,8	10,6	10,9	10,8	-5,7	6,9
Leedu	1 456,4	1 955,5	1 838,6	4,9	6,0	5,9	-6,0	26,2
Saksamaa	1 525,7	1 716,2	1 690,0	5,1	5,2	5,4	-1,5	10,8
SRÜ	3 247,9	4 184,0	3 538,3	10,9	12,7	11,3	-15,4	8,9
Venemaa	2 560,6	3 239,2	2 756,6	8,6	9,9	8,8	-14,9	7,7
Ukraina	439,3	478,1	467,5	1,5	1,5	1,5	-2,2	6,4
Valgevene	84,3	218,7	175,9	0,3	0,7	0,6	-19,6	108,7
Ülejäänud riigid	6 487,2	5 481,0	4 697,0	21,7	16,7	15,0	-14,3	-27,6
Norra	904,7	1 246,7	1 146,2	3,0	3,8	3,7	-8,1	26,7
Ameerika Ühendriigid	1 534,9	706,1	732,9	5,1	2,1	2,3	3,8	-52,2
Türgi	399,0	431,2	546,4	1,3	1,3	1,7	26,7	37,0
Kokku	29 886,3	32 858,4	31 251,0	100,0	100,0	100,0	-4,9	4,6

Tabel 8. Kaupade sissevedu riikide ühenduste järgi*

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007	I kv 2008 / I kv 2007
EL-27	31 860,7	36 665,3	32 861,1	75,0	81,2	80,5	-10,4	3,1
Soome	6 886,9	6 621,1	6 080,0	16,2	14,7	14,9	-8,2	-11,7
Saksamaa	5 194,8	5 928,7	5 279,2	12,2	13,1	12,9	-11,0	1,6
Rootsi	4 166,0	4 906,0	4 511,4	9,8	10,9	11,0	-8,0	8,3
Läti	2 759,2	4 277,1	3 500,7	6,5	9,5	8,6	-18,2	26,9
Leedu	2 381,6	3 277,0	2 854,2	5,6	7,3	7,0	-12,9	19,8
SRÜ	7 246,2	4 919,3	4 790,8	17,1	10,9	11,7	-2,6	-33,9
Venemaa	6 226,9	3 499,9	3 427,1	14,7	7,7	8,4	-2,1	-45,0
Valgevene	531,7	791,7	625,5	1,3	1,8	1,5	-21,0	17,7
Ukraina	377,6	403,2	548,6	0,9	0,9	1,3	36,1	45,3
Ülejäänud riigid	3 367,7	3 593,1	3 185,1	7,9	8,0	7,8	-11,4	-5,4
Hiina	784,1	1 003,4	791,5	1,8	2,2	1,9	-21,1	1,0
Ameerika Ühendriigid	589,5	465,9	534,8	1,4	1,0	1,3	14,8	-9,3
Norra	288,6	304,0	288,5	0,7	0,7	0,7	-5,1	-0,0
Kokku	42 474,5	45 177,7	40 837,0	100,0	100,0	100,0	-9,6	-3,9

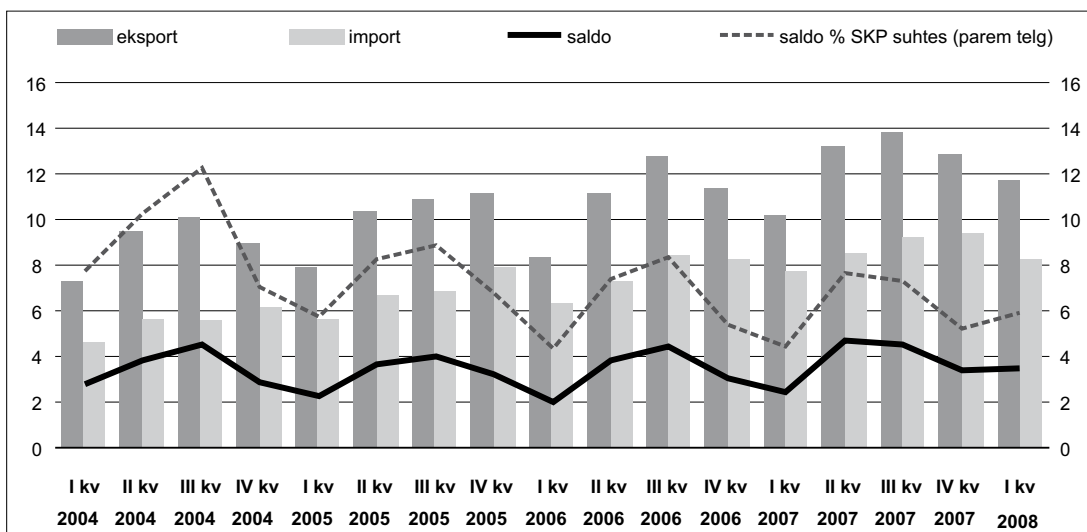
* Analüüsitud lähterigi järgi.

Tabel 9. Väliskaubandussaldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008
EL-27	-11 709,4	-13 471,8	-9 845,4
SRÜ	-3 998,3	-735,3	-1 252,5
Ülejäänud riigid	3 119,5	1 887,8	1 511,8
Kokku	-12 588,3	-12 319,3	-9 586,0

Teenused

2008. aasta I kvartalis oli teenuste konto ülejääk 3,5 mld krooni, mis on 2% enam kui eelmise aasta lõpus ja 44% rohkem kui aasta tagasi (vt joonis 4 ja tabel 10).

Joonis 4. Teenuste konto (mld kr)

Tabel 10. Teenuste eksport ja import

	Eksport			Import			Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2004	7 334,1	-8,4	30,2	4 588,3	-14,5	17,5	2 745,8	4,3
II kv 2004	9 495,3	29,5	34,6	5 684,2	23,9	17,9	3 811,1	38,8
III kv 2004	10 077,3	6,1	35,0	5 548,9	-2,4	18,6	4 528,4	18,8
IV kv 2004	8 981,6	-10,9	30,6	6 149,3	10,8	18,5	2 832,3	-37,5
2004 kokku	35 888,3	17,0	32,7	21 970,7	14,4	18,1	13 917,6	21,3
I kv 2005	7 892,4	-12,1	26,9	5 659,8	-8,0	17,8	2 232,6	-21,2
II kv 2005	10 344,2	31,1	30,5	6 685,2	18,1	18,2	3 659,0	63,9
III kv 2005	10 884,5	5,2	30,0	6 903,6	3,3	17,9	3 980,9	8,8
IV kv 2005	11 107,6	2,0	28,5	7 877,7	14,1	18,5	3 229,9	-18,9
2005 kokku	40 228,7	12,1	29,0	27 126,3	23,5	18,1	13 102,4	-5,9
I kv 2006	8 316,4	-25,1	22,4	6 338,5	-19,5	14,9	1 977,9	-38,8
II kv 2006	11 109,1	33,6	26,2	7 269,0	14,7	15,1	3 840,1	94,2
III kv 2006	12 813,7	15,3	29,9	8 417,0	15,8	17,3	4 396,7	14,5
IV kv 2006	11 358,7	-11,4	26,7	8 289,3	-1,5	16,6	3 069,4	-30,2
2006 kokku	43 597,9	8,4	26,4	30 313,8	11,8	16,1	13 284,1	1,4
I kv 2007	10 195,0	-10,2	25,3	7 764,7	-6,3	16,2	2 430,3	-20,8
II kv 2007	13 225,8	29,7	28,6	8 552,8	10,1	16,2	4 673,0	92,3
III kv 2007	13 789,5	4,3	31,4	9 258,8	8,3	18,5	4 530,7	-3,0
IV kv 2007	12 845,0	-6,8	28,0	9 417,7	1,7	17,9	3 427,3	-24,4
2007 kokku	50 055,3	14,8	29,4	34 994,0	15,4	18,2	15 061,3	13,4
I kv 2008	11 733,1	-8,7	27,1	8 235,4	-12,6	17,4	3 497,7	2,1

Teenuste netoeksport suurenes eelmise aastaga võrreldes põhiliselt ehitusteenuste negatiivse saldo positiivseks muutumise tõttu (vt tabel 11), kuivõrd nende teenuste panus teenuste saldo suurenemisse oli 70%. Tähtsamate teenuseliikide veo- ja reisiteenuste mõjuulatus oli väiksem. Samas kahanes äri-, valitsusteenuste ja mitmete vähem tähtsate teenuste saldo. Püsivalt ja keskmisest kiiremini on viimasel ajal kasvanud arvuti- ja infoteenuste netoeksport.

Teenuste eksport oli esimeses kvartalis 11,7 mld krooni, suurenedes aastaga 15% (vt tabel 12). Veoteenuste eksport kasvas vaid 6% kaubaveo ekspordi 9%se vähenemise tõttu. Eesti ehitusturu kokkukuivamine on sundinud meie ehitusettevõtjaid otsima töölepinguid välismaal – ehitusteenuste eksport kasvas eelmise aasta sama ajaga võrreldes 2,8 korda.

Geograafiliselt kasvas aastaga kiiremini teenuste eksport ELi riikidesse (23%), eriti naaberriikidesse Soome, Rootsi ja Lähti (vt tabel 13). Teenuste eksport Venemaale kasvas aastaga vähe (2%), kuid eelmise kvartaliga võrreldes oli kasv positiivne (6%), arvestades et üldiselt on I kvartalis teenuste ekspordis hooajaline langus. Aastaga on teenuste eksport madala maksumääraga piirkondadesse ja USAsse kahanenud, vastavalt 12% ja 10%.

Tabel 11. Teenuste konto saldod olulisemate teenuseliikide järgi

	Saldo (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007	I kv 2008 / I kv 2007
Veoteenused	1 308,1	1 550,8	1 662,4	53,8	45,2	47,5	7,2	27,1
Reisiteenused	224,9	557,8	498,1	9,3	16,3	14,2	-10,7	121,5
Ehitusteenused	-184,3	445,6	574,0	-7,6	13,0	16,4	28,8	-411,4
Arvuti- ja infoteenused	122,3	211,0	203,7	5,0	6,2	5,8	-3,5	66,6
Äriteenused	708,2	632,8	590,4	29,1	18,5	16,9	-6,7	-16,6
Valitsusteenused	87,2	52,8	32,2	3,6	1,5	0,9	-39,0	-63,1
Muud	163,9	-23,5	-63,1	6,7	-0,7	-1,8	168,5	-138,5
Teenused kokku	2 430,3	3 427,3	3 497,7	100,0	100,0	100,0	2,1	43,9

Tabel 12. Teenuste eksport olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007	I kv 2008 / I kv 2007
Veoteenused	4 692,8	5 134,8	4 957,5	46,0	40,0	42,3	-3,5	5,6
kaubavedu	2 679,9	2 673,2	2 442,2	26,3	20,8	20,8	-8,6	-8,9
reisijatevedu	758,5	990,9	978,2	7,4	7,7	8,3	-1,3	29,0
muud veoteenused	1 254,4	1 470,7	1 537,1	12,3	11,4	13,1	4,5	22,5
Reisiteenused	1 803,6	2 666,7	2 388,8	17,7	20,8	20,4	-10,4	32,4
Ehitusteenused	241,9	729,9	666,4	2,4	5,7	5,7	-8,7	175,5
Arvuti- ja infoteenused	339,9	495,8	429,4	3,3	3,9	3,7	-13,4	26,3
Äriteenused	2 227,6	2 840,6	2 342,2	21,8	22,1	20,0	-17,5	5,1
Valitsusteenused	184,2	180,0	127,8	1,8	1,4	1,1	-29,0	-30,6
Muud	705,0	797,2	821,0	6,9	6,2	7,0	3,0	16,5
Teenused kokku	10 195,0	12 845,0	11 733,1	100,0	100,0	100,0	-8,7	15,1

Tabel 13. Teenuste eksport riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007	I kv 2008 / I kv 2007
EL-27	6 735,8	9 250,4	8 282,1	66,1	72,0	70,6	-10,5	23,0
Soome	2 749,6	3 780,9	3 462,9	27,0	29,4	29,5	-8,4	25,9
Rootsi	752,4	1 139,1	929,3	7,4	8,9	7,9	-18,4	23,5
Ühendkuningriik	568,0	820,7	677,4	5,6	6,4	5,8	-17,5	19,3
Läti	436,9	757,1	670,5	4,3	5,9	5,7	-11,4	53,5
Saksamaa	448,6	501,7	506,3	4,4	3,9	4,3	0,9	12,9
SRÜ	1 572,1	1 622,1	1 682,3	15,4	12,6	14,3	3,7	7,0
Venemaa	1 363,4	1 317,1	1 392,7	13,4	10,3	11,9	5,7	2,1
Ukraina	99,5	135,3	148,8	1,0	1,1	1,3	10,0	49,5
Ülejäänud riigid	1 887,1	1 972,5	1 768,7	18,5	15,4	15,1	-10,3	-6,3
<i>offshore</i> -piirkonnad	486,6	524,0	428,1	4,8	4,1	3,6	-18,3	-12,0
USA	355,0	334,8	318,4	3,5	2,6	2,7	-4,9	-10,3
Norra	199,6	303,3	316,5	2,0	2,4	2,7	4,4	58,6
Teenuste eksport kokku	10 195,0	12 845,0	11 733,1	100,0	100,0	100,0	-8,7	15,1

Tabel 14. Teenuste import olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007	I kv 2008 / I kv 2007
Veeteenused	3 384,7	3 584,0	3 295,1	43,6	38,1	40,0	-8,1	-2,6
kaubavedu	2 180,5	2 362,0	2 287,5	28,1	25,1	27,8	-3,2	4,9
reisijatevedu	478,8	312,0	291,8	6,2	3,3	3,5	-6,5	-39,1
muud veeteenused	725,4	910,0	715,8	9,3	9,7	8,7	-21,3	-1,3
Reisiteenused	1 578,7	2 108,9	1 890,8	20,3	22,4	23,0	-10,3	19,8
Ehitusteenused	426,2	284,3	198,4	5,5	3,0	2,4	-30,2	-53,4
Arvuti- ja infoteenused	207,9	248,4	225,7	2,7	2,6	2,7	-9,1	8,6
Äriteenused	1 519,4	2 207,8	1 751,8	19,6	23,4	21,3	-20,7	15,3
Valitsusteenused	96,9	127,2	95,5	1,2	1,4	1,2	-24,9	-1,4
Muud	550,9	857,1	778,1	7,1	9,1	9,4	-9,2	41,2
Teenused kokku	7 764,7	9 417,7	8 235,4	100,0	100,0	100,0	-12,6	6,1

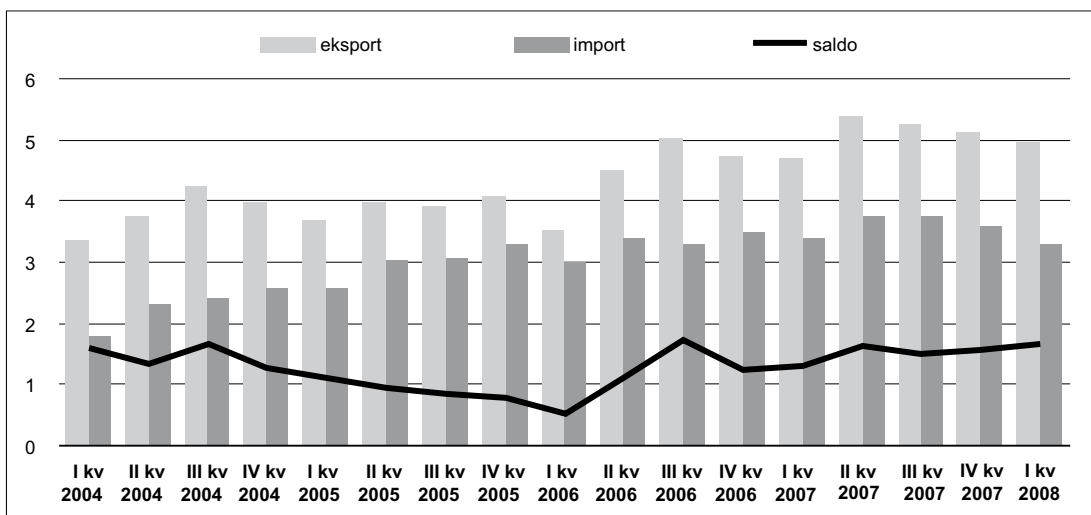
Tabel 15. Teenuste import riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007	I kv 2008 / I kv 2007
EL-27	5 736,1	7 175,8	6 239,3	73,9	76,2	75,8	-13,1	8,8
Soome	1 540,2	1 461,0	1 291,5	19,8	15,5	15,7	-11,6	-16,1
Rootsi	535,0	667,1	680,5	6,9	7,1	8,3	2,0	27,2
Läti	462,6	797,5	636,5	6,0	8,5	7,7	-20,2	37,6
Saksamaa	554,7	778,2	634,2	7,1	8,3	7,7	-18,5	14,3
Ühendkuningriik	400,1	514,5	448,2	5,2	5,5	5,4	-12,9	12,0
SRÜ	1 017,9	785,7	786,7	13,1	8,3	9,6	0,1	-22,7
Venemaa	654,9	605,1	513,9	8,4	6,4	6,2	-15,1	-21,5
Ukraina	85,5	84,6	83,9	1,1	0,9	1,0	-0,8	-1,9
Ülejäänud riigid	1 010,7	1 456,2	1 209,4	13,0	15,5	14,7	-16,9	19,7
Egiptus	264,5	300,5	320,1	3,4	3,2	3,9	6,5	21,0
USA	299,6	282,0	274,8	3,9	3,0	3,3	-2,6	-8,3
Hiina	94,0	99,9	82,6	1,2	1,1	1,0	-17,3	-12,1
Teenuste import kokku	7 764,7	9 417,7	8 235,4	100,0	100,0	100,0	-12,6	6,1

Teenuste import ulatus I kvartalis 8,2 mld kroonini ja suurenes eelmise aastaga võrreldes 6% (vt tabel 14). Kõige enam mõjutasid impordikasvu reisi- ja äriteenused (kasv vastavalt 20% ja 15%). Ehitusteenuste import vähenes kaks korda.

Geograafiliselt kasvas teenuste ost ELi riikidest ligikaudu samas tempos kui teenuste import kokku. Import SRÜst (põhiliselt Venemaalt) kahanes 23%, samas kui sissevedu ülejäänud riikidest suurenes ligikaudu samavõrra.

Veeteenuste saldo moodustas 2008. aasta I kvartalis teenuste kontost pea poole ja kasvas aastaga 27% mitteresidentidele osutatud veeteenuste kasvu ja sisseostetud veeteenuste vähenemise tõttu. Eelmise kvartali suhtes vähenesid nii eksport kui ka import, vastavalt 3% ja 8% (vt joonis 5 ja tabelid 11, 12, 13).

Joonis 5. Veeteenuste konto (mld kr)

Joonis 6. Veeteenuste struktuur transpordiliigi järgi 2008. aasta I kvartalis (mld kr)

Transpordiliigi järgi hõlmas veeteenustest suurima osa meretransport, mille ekspordimahu kasvu toetas peamiselt reisijatevedu. Raudteetranspordi kaubavedude kahanenud eksport asendus muude veo- ja abiteenuste kasvuga. Maantee- ja õhustransport säilitasid oma senise taseme (vt joonis 6).

Võrreldes aastataguse perioodiga osutati veeteenuseid 2008. aasta I kvartalis 6% enam. Veeteenuste müük Euroopa Liidu riikidesse, eesotsas Soome, suurenes 11% (vt tabel 16). SRÜ riikide osatähtsus veeteenuste ekspordis moodustas vaid 13%, kasvades aastaga samuti 13%. Seevastu kahanes eksport ülejäänud riikidesse ning seda eeskätt madala maksumääraga riikide ja Šveitsi arvel.

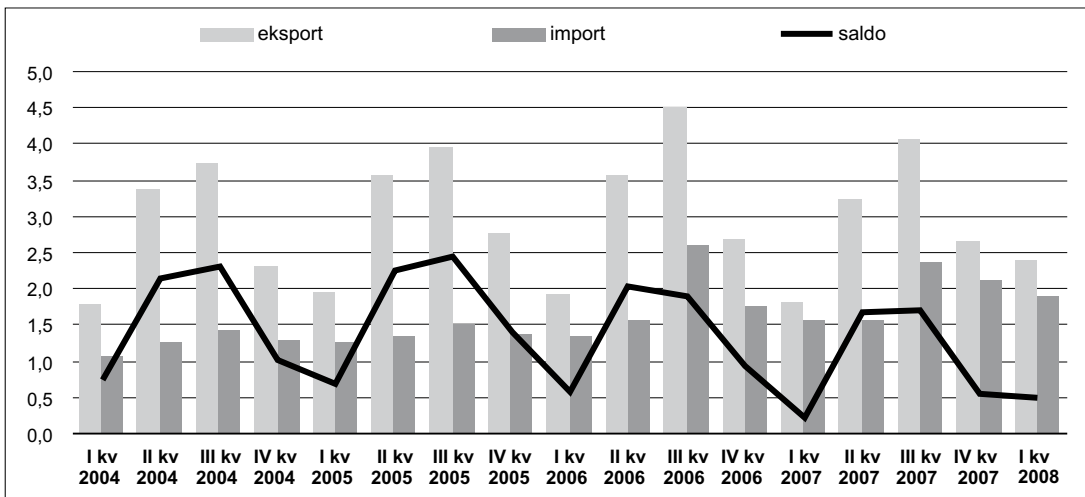
Veeteenuste import kahanes mõne protsendi võrra peamiselt Soomest sisseostetud veeteenuste vähenemise tõttu (vt tabelid 14 ja 16). Vähenes ka import SRÜst ja ülejäänud riikidest.

Tabel 16. Veeteenused riikide ühenduste järgi 2008. aasta I kvartalis

	Veeteenuste eksport				Veeteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2008 / I kv 2007		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2008 / I kv 2007
EL-27	3 338,3	67,3	10,6	EL-27	2 379,8	72,2	-2,8
Soome	1 218,7	24,6	13,9	Saksamaa	400,3	12,1	11,3
Ühendkuningriik	438,5	8,8	26,2	Soome	374,7	11,4	-35,6
Rootsi	395,2	8,0	13,1	Läti	239,6	7,3	9,7
Saksamaa	278,0	5,6	11,8	Rootsi	239,1	7,3	25,2
Holland	190,3	3,8	56,2	Ühendkuningriik	168,5	5,1	12,9
SRÜ	642,2	13,0	13,8	SRÜ	418,2	12,7	-2,2
Venemaa	595,0	12,0	11,5	Venemaa	338,1	10,3	-6,5
Ukraina	26,4	0,5	27,5	Valgevene	43,5	1,3	50,0
Ülejäänud riigid	977,0	19,7	-12,0	Ülejäänud riigid	497,1	15,1	-2,3
Šveits	300,4	6,1	-33,8	offshore-piirkonnad	97,1	2,9	14,5
offshore-piirkonnad	180,8	3,6	-46,9	USA	95,5	2,9	-13,5
Norra	170,4	3,4	118,2	Hiina	75,0	2,3	4,0
Veeteenuste eksport kokku	4 957,5	100,0	5,6	Veeteenuste import kokku	3 295,1	100,0	-2,6

Tabel 17. Reisisiteenused riikide ühenduste järgi 2008. aasta I kvartalis

	Reisisiteenuste eksport				Reisisiteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2008 / I kv 2007		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2008 / I kv 2007
EL-27	1 768,7	74,0	39,0	EL-27	1 255,2	66,4	22,2
Soome	1 238,3	51,8	43,3	Soome	402,1	21,3	9,8
Rootsi	139,0	5,8	19,5	Ühendkuningriik	107,1	5,7	44,8
Läti	105,5	4,4	117,4	Itaalia	95,6	5,1	115,7
Saksamaa	53,3	2,2	23,9	Läti	94,2	5,0	43,7
SRÜ	489,2	20,5	16,3	SRÜ	103,1	5,5	-24,5
Venemaa	458,2	19,2	16,7	Venemaa	72,3	3,8	-31,9
Ülejäänud riigid	130,9	5,5	18,1	Ülejäänud riigid	532,5	28,2	28,3
Norra	48,6	2,0	1,2	Egiptus	264,0	14,0	44,1
USA	33,2	1,4	78,0	USA	65,0	3,4	-10,0
Kanada	5,3	0,2	70,8	Tai	53,4	2,8	55,5
Teenusete eksport kokku	2 388,8	100,0	32,4	Teenusete import kokku	1 890,8	100,0	19,8

Joonis 7. Reisisteenuste konto (mld kr)

Reisisteenuste esimese kvartali statistikas ilmneb Schengeni lepinguga ühinemise positiivne mõju, sest alates 2007. aasta lõpust lihtsustus inimeste vaba liikumine (esialgu Eesti ja ELi riikide vahelisel mere- ja maismaapiiril; õhupiiri avanemine toimus alles esimese kvartali lõpus). Reisisteenuste eksport kasvas 32% ja import 20% (vt tabel 17 ja joonis 7). Reisisteenuste ekspordi kiiret kasvu soodustas Eestit külastanud mitteresidentide arvu 17% kasv eelmise aasta sama perioodiga võrreldes ja Eesti hinnataseme tõus, mis suurendas kulutusi inimese kohta. Kõige enam suurenes reisisteenuste eksport Soome ja Läti – vastavalt 43% ja 2,2 korda.

Eesti majanduskasvu aeglustumine pole mõjutanud veel turismisektorit, kuivõrd Eesti reisifirmad müüsid I kvartalis residentidele reisipakette 21% rohkem kui aasta tagasi. Kiirema kasvuga populaarsed sihtriigid olid Egiptus ja Tai (vastavalt 44% ja 56%). Keskmisest kiiremini kasvas reisisteenuste import ka ELi riikidest, nt Hispaaniast 44% ja Austriast 22%.

Tulu

Tulukonto puudujääk jäi ligilähedaselt eelmise aasta I kvartali tasemele ja moodustas 5 mld krooni ehk 8,5% sama kvartali SKP suhtes (vt tabel 18 ja joonis 8). Puudujäägi samaks jäämist mõjutasid tööjõutulu ülejäägi vähenemine, muu investeringutulu (laenuid ja hoiused) puudujäägi kasv ning portfelliinvesteringutulu puudujäägi muutumine ülejäägiks. Jättes tulukontost välja taasinvesteeritud tulu, millega reaalselt rahaliikumist ei kaasne, oli tulukonto vaid 0,8 mld kroonise puudujäägiga (vt tabel 19).

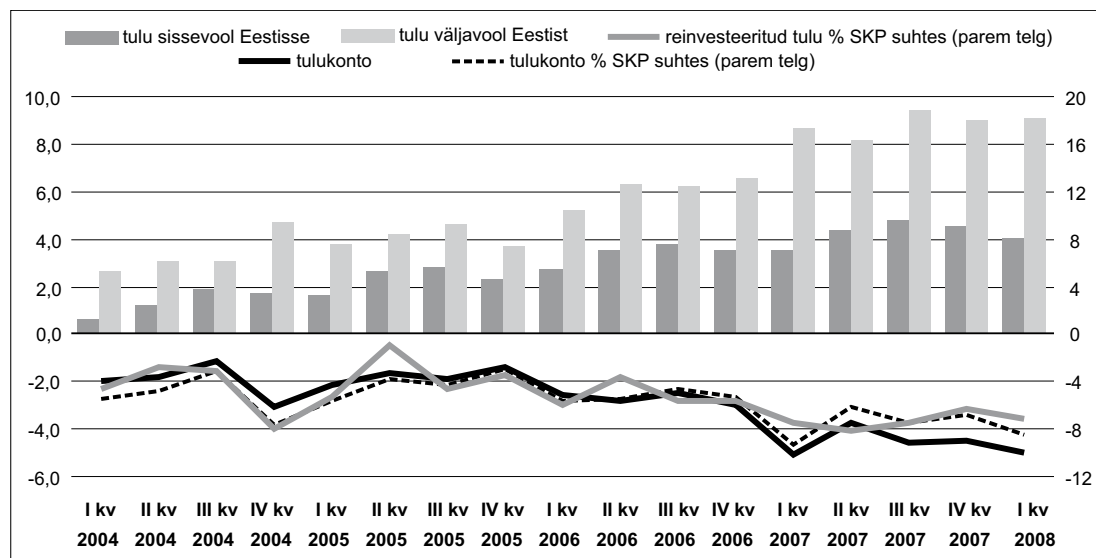
Tulu sissevool moodustas 4 mld krooni, suurenedes aastaga 14% ja vähenedes kvartaliga kümnendiku võrra (vt tabel 20). 90% välismaal teenitud tulust saadi ELi liikmesriikidest, põhiliselt Lätist ja Leedust (vt tabel 21). Tööjõutulu hõlmas tulu sissevoolust viiendiku, ülejäänu oli investeerimistulu. Tööjõutulu sissevool kahanes aastaga viiendiku võrra, sest osa välismaale tööle läinud residentidest pöördus tagasi Eestisse ning pikemat aega välismaal töötanud muutusid asukohamaa residentideks³. Eesti residentid teenisid tööjõutulu

³ Viimasel juhul kajastuvad nende rahaülekanded kodumaale maksebilansi jooksevülekannete all.

põhiliselt Soomes (40%), Ühendkuningriigis (10%), Iirimaal (10%) ja Lätis (9%). Residentide tulu välismaistelt investeringutelt suurenes ligi kolmandiku võrra. Residentide investeerimistulust põhiosa (55%) hõlmas tulu otseinvesteeringutelt, ülejäänud oli portfelli- ja muude investeringute tulu. Otseinvesteeringutulust 70% moodustas reinvesteeringutest tulu. Residentid teenisid investeerimistulu põhiliselt Lätis (30%), Leedus (19%), Küprosel (9%) ning Saksamaal (8%). Välismaal teenisid investeerimistulu valdavalt finantsvahenduse investorid (73%) ning väiksemal määral veonduse, laonduse ja side investorid (10%; vt joonis 9).

Tabel 18. Tulu

	Sissevool		Väljavool		Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2004	649,6	-4,2	2 601,9	27,7	-1 952,3	43,7
II kv 2004	1 238,9	19,7	3 010,5	18,8	-1 771,6	18,1
III kv 2004	1 912,1	63,0	3 081,2	-6,8	-1 169,1	-45,2
IV kv 2004	1 686,4	141,6	4 758,0	61,5	-3 071,6	36,7
2004 kokku	5 487,0	6,3	13 451,6	23,5	-7 964,6	34,3
I kv 2005	1 590,3	-5,7	3 768,3	-20,8	-2 178,1	-29,1
II kv 2005	2 597,8	63,4	4 235,6	12,4	-1 637,7	-24,8
III kv 2005	2 757,7	6,2	4 649,6	9,8	-1 891,9	15,5
IV kv 2005	2 279,7	-17,3	3 696,5	-20,5	-1 416,7	-25,1
2005 kokku	9 225,6	68,1	16 349,9	21,5	-7 124,4	-10,5
I kv 2006	2 692,1	18,1	5 241,3	41,8	-2 549,2	79,9
II kv 2006	3 516,1	30,6	6 301,7	20,2	-2 785,6	9,3
III kv 2006	3 779,3	7,5	6 251,4	-0,8	-2 472,1	-11,3
IV kv 2006	3 564,0	-5,7	6 525,3	4,4	-2 961,3	19,8
2006 kokku	13 551,5	46,9	24 319,8	48,7	-10 768,2	51,1
I kv 2007	3 542,7	-0,6	8 649,1	32,5	-5 106,4	72,4
II kv 2007	4 416,1	24,7	8 168,6	-5,6	-3 752,6	-26,5
III kv 2007	4 816,2	9,1	9 427,0	15,4	-4 610,8	22,9
IV kv 2007	4 513,7	-6,3	9 032,6	-4,2	-4 519,0	-2,0
2007 kokku	17 288,6	27,6	35 277,3	45,1	-17 988,8	67,1
I kv 2008	4 044,2	-10,4	9 072,2	0,4	-5 028,0	11,3

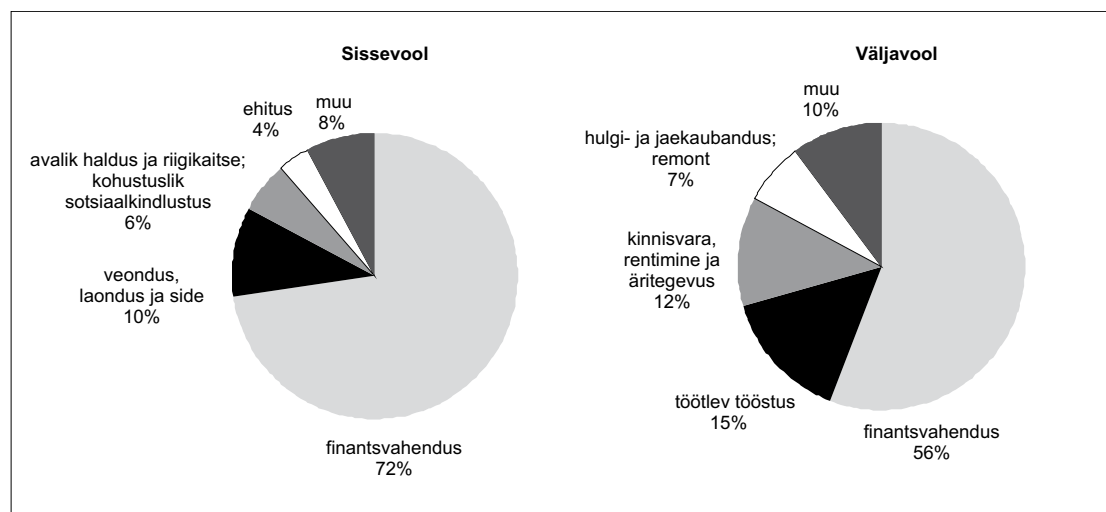
Joonis 8. Tulukonto (mld kr)

Tabel 19. Tulu saldo struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2008	I kv 2008 / I kv 2007
Tööjõutulu	894,7	777,9	578,0	-17,5	-17,2	-11,5	-25,7	-35,4
Investeerimistulu	-6 001,1	-5 296,8	-5 606,0	117,5	117,2	111,5	5,8	-6,6
Tulu otseinvesteeringutelt	-4 840,2	-4 777,6	-4 644,0	94,8	105,7	92,4	-2,8	-4,1
tulu aktsia- või osakapitalilt	-4 636,8	-4 437,0	-4 552,9	90,8	98,2	90,6	2,6	-1,8
reinvesteeritud tulu	-4 110,2	-4 193,3	-4 261,5	80,5	92,8	84,8	1,6	3,7
dividendid	-526,6	-243,7	-291,5	10,3	5,4	5,8	19,6	-44,6
tulu võlgadelt (intressid)	-203,4	-340,6	-91,1	4,0	7,5	1,8	-73,3	-55,2
Tulu portfelliinvesteeringutelt	-539,1	471,1	358,8	10,6	-10,4	-7,1	-23,8	-166,6
Tulu muudelt investeeringutelt	-621,8	-990,3	-1 320,8	12,2	21,9	26,3	33,4	112,4
Tulukonto kokku	-5 106,4	-4 519,0	-5 028,0	100,0	100,0	100,0	11,3	-1,5

Tabel 20. Tulu sissevool Eestisse

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2008	I kv 2008 / I kv 2007
Tööjõutulu	1 120,2	1 093,8	874,4	31,6	24,2	21,6	-20,1	-21,9
Investeerimistulu	2 422,5	3 419,9	3 169,7	68,4	75,8	78,4	-7,3	30,8
Tulu otseinvesteeringutelt	1 326,6	1 903,0	1 756,5	37,4	42,2	43,4	-7,7	32,4
tulu aktsia- või osakapitalilt	1 196,0	1 613,4	1 471,0	33,8	35,7	36,4	-8,8	23,0
reinvesteeritud tulu	1 133,1	1 510,2	1 245,5	32,0	33,5	30,8	-17,5	9,9
dividendid	62,8	103,2	225,5	1,8	2,3	5,6	118,5	259,1
tulu võlgadelt (intressid)	130,6	289,5	285,4	3,7	6,4	7,1	-1,4	118,5
Tulu portfelliinvesteeringutelt	634,2	794,7	660,1	17,9	17,6	16,3	-16,9	4,1
Tulu muudelt investeeringutelt	461,7	722,2	753,2	13,0	16,0	18,6	4,3	63,1
Tulu sissevool kokku	3 542,7	4 513,7	4 044,2	100,0	100,0	100,0	-10,4	14,2

Joonis 9. Tulu sisse- ja väljavool tegevusalati 2008. aasta I kvartalis

Tulu väljavool oli jätkuvalt intensiivne ning moodustas 9,1 mld krooni, olles aastaga suurenenud 5% (vt tabel 22). Ka tulu väljavool oli üle 90% ulatuses seotud ELi liikmesriikide investeringutega Eestisse (vt tabel 21). Mitteresidentide Eestis teenitud tulust 97% moodustas investeerimistulu, mis aastaga suurenes 4%. Investeerimistulu väljavoolust ligi kolmveerand oli otseinvesteeringutulu, neljandik muu investeerimistulu ning ülejäänud portfelliinvesteeringutulu. Nii nagu residentide otseinvesteeringutulu puhul, hõlmas ka mitteresidentide Eestis teenitud otseinvesteeringutulust lõviosa reinvesteeringutulu, kuid veelgi suuremas mahus – 86%. Eesti järjest suurenev koguvälisvõlg kajastus ka muu investeerimistulu väljavoolu ligi kahekordses kasvus. Portfelliinvesteeringutulu maht oli tavapärase, kuid ligi neli korda väiksem kui 2007. aasta I kvartalis, mil toimus märkimisväärne omanikutulu väljavõtmine ühest suurettevõttest. Eestis teenisid investeerimistulult valdavalt Rootsi investorid (56%), väiksemas mahus ka Soome ja Küprose investorid (vastavalt 13% ja 10%). Investeerimistulust 56% saadi finantsvahendusest, 15% töötlevast tööstusest ning 12% kinnisvara, rentimise ja äritegevuse valdkonnast.

Tabel 21. Tulu riikide ühenduste järgi 2008. aasta I kvartalis

	Sissevool				Väljavool		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2008 / I kv 2007		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), I kv 2008 / I kv 2007
EL-27	3 648,2	90,2	16,8	EL-27	8 380,7	92,4	12,9
Läti	1 043,8	25,8	76,9	Rootsi	4 581,8	50,5	33,3
Leedu	604,9	15,0	5,0	Soome	1 189,3	13,1	-35,0
Soome	342,7	8,5	-27,3	Küpros	838,4	9,2	313,7
Ühendkuningriik	295,3	7,3	-18,9	Holland	396,7	4,4	-28,3
SRÜ	185,2	4,6	15,3	SRÜ	154,9	1,7	-1,8
Venemaa	149,5	3,7	-9,7	Venemaa	109,5	1,2	-21,2
Ukraina	19,6	0,5	-1019,2	Ukraina	38,2	0,4	114,6
Muud	210,8	5,2	-18,6	Muud	536,6	5,9	-49,6
USA	79,7	2,0	-39,7	Norra	193,7	2,1	93,9
<i>offshore</i> -piirkonnad	24,2	0,6	-49,1	<i>offshore</i> -piirkonnad	191,9	2,1	-27,1
Tulu sissevool kokku	4 044,2	100,0	14,2	Tulu väljavool kokku	9 072,2	100,0	4,9

Tabel 22. Tulu väljavool Eestist

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2008	I kv 2008 / I kv 2007
Tööjõutulu	225,5	315,9	296,4	2,6	3,5	3,3	-6,2	31,4
Investeerimistulu	8 423,6	8 716,7	8 775,8	97,4	96,5	96,7	0,7	4,2
tulu otseinvesteeringutelt	6 166,8	6 680,5	6 400,5	71,3	74,0	70,6	-4,2	3,8
tulu aktsia- või osakapitalilt	5 832,8	6 050,4	6 024,0	67,4	67,0	66,4	-0,4	3,3
reinvesteeringutulu	5 243,3	5 703,5	5 507,0	60,6	63,1	60,7	-3,4	5,0
dividendid	589,5	346,9	517,0	6,8	3,8	5,7	49,0	-12,3
tulu võlgadelt (intressid)	334,1	630,1	376,5	3,9	7,0	4,2	-40,2	12,7
tulu portfelliinvesteeringutelt	1 173,3	323,6	301,3	13,6	3,6	3,3	-6,9	-74,3
tulu muudelt investeerimistulult	1 083,5	1 712,6	2 074,0	12,5	19,0	22,9	21,1	91,4
Tulu väljavool kokku	8 649,1	9 032,6	9 072,2	100,0	100,0	100,0	0,4	4,9

Jooksev- ja kapitaliülekanded⁴

Jooksevülekannete konto oli 2008. aasta I kvartalis märkimisväärse 1,3 mld kroonise ülejäägiga, panustades seega jooksevkonto puudujäägi vähenemisse (vt tabel 23).

Jooksevülekannetena tuli Eestisse 3 mld krooni, millest 42% laekus valitsemissektorile ning ülejäänu muudele sektoritele. Valitsemissektorile laekunud ülekanded koosnesid ELi struktuurifondide eraldistest ning mitteresidentidelt laekunud käibe- ja sotsiaalmaksudest. Samas maksis valitsemissektor suures mahus osamakseid rahvusvahelistele organisatsioonidele ning tagastas käibemaksu, mille tulemusena olid selle sektori laekunud ja lähetatud jooksevülekanded peaaegu tasakaalus. Muudele sektoritele laekus jooksevülekandeid 1,7 mld krooni, millest 10% oli töötajate rahaülekanded välismaalt ning ülejäänu peamiselt välisabi ülekanded Euroopa Komisjonilt. Muude sektorite lähetatud jooksevülekanded olid 0,5 mld krooni.

Ka **kapitaliülekannete** saldo oli suure ülejäägiga, moodustades 1,2 mld krooni. Kapitaliülekanded olid valdavalt ühepoolsed: laekumisi oli 1,3 mld krooni ulatuses, väljamakseid vaid 0,1 mld krooni. Saabunud kapitaliülekanded koosnesid valdavalt Euroopa Liidu toetustest valitsemissektorile ja muudele sektoritele mitmesuguste infrastruktuuriobjektide rajamiseks.

Tabel 23. Jooksev- ja kapitaliülekanded riikide ühenduste järgi (mln kr)

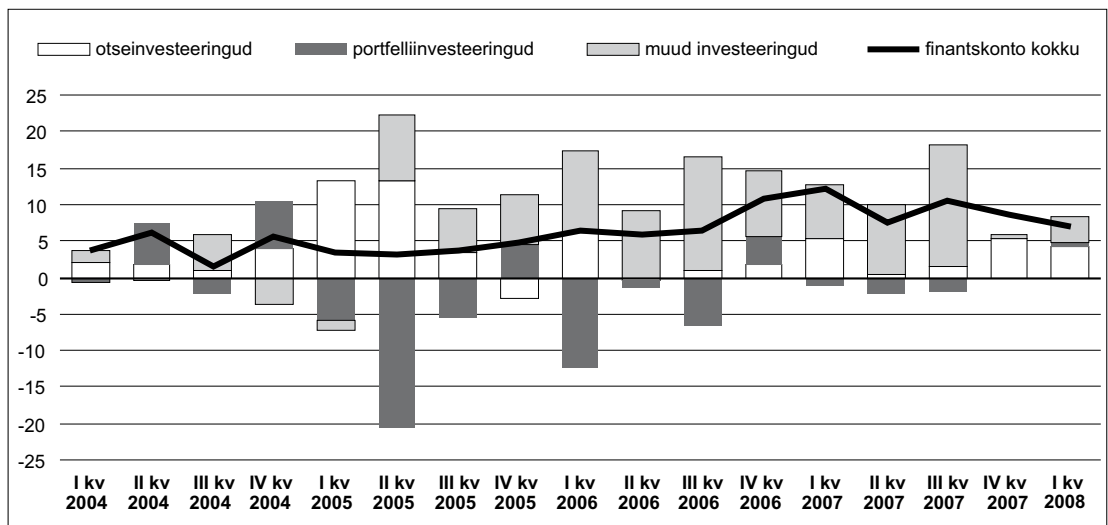
	Saadud			Makstud			Saldo		
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008
Jooksevülekanded	1 554,2	2 620,5	2 951,4	1 693,4	2 002,4	1 693,8	-139,2	618,1	1 257,6
valitsemissektor	541,6	914,1	1 244,8	962,4	1 386,7	1 152,7	-420,7	-472,7	92,1
EL-27	499,6	767,2	1 146,9	937,0	1 361,6	1 122,4	-437,4	-594,4	24,5
SRÜ	11,3	26,5	23,2	1,5	2,7	1,4	9,8	23,7	21,8
ülejäänud riigid	30,8	120,4	74,7	23,9	22,4	28,9	6,9	98,0	45,8
muud sektorid	1 012,6	1 706,4	1 706,6	731,0	615,6	541,1	281,6	1 090,8	1 165,5
EL-27	780,5	912,3	1 334,0	617,9	504,3	436,1	162,6	408,0	897,9
SRÜ	126,9	160,3	233,5	33,4	68,0	48,0	93,5	92,3	185,6
ülejäänud riigid	105,2	633,8	139,1	79,7	43,3	57,0	25,5	590,4	82,0
Kapitaliülekanded	492,5	1 119,5	1 342,6	39,3	73,6	97,4	453,2	1 045,9	1 245,2
valitsemissektor	320,5	668,2	793,3	0,1	0,5	0,0	320,4	667,8	793,3
muud sektorid	172,0	451,2	549,4	39,2	73,1	97,4	132,8	378,2	451,9

⁴ Kuigi kapitaliülekanded kuuluvad IMFi metoodika kohaselt kapitali- ja finantskonto koosseisu, on neid käesolevas analüüsis käsitletud koos jooksevülekannetega. Euroopa Liidu struktuurifondidest Eestile osutatud välisabi jaotamine jooksev- ja kapitaliülekanneteks ei ole selgelt eristatav ja tugineb seetõttu Rahandusministeeriumi ja Põllumajandusministeeriumi ning Eesti Panga ekspertide hinnangutele (vastavalt struktuurifondide sihtotstarbele).

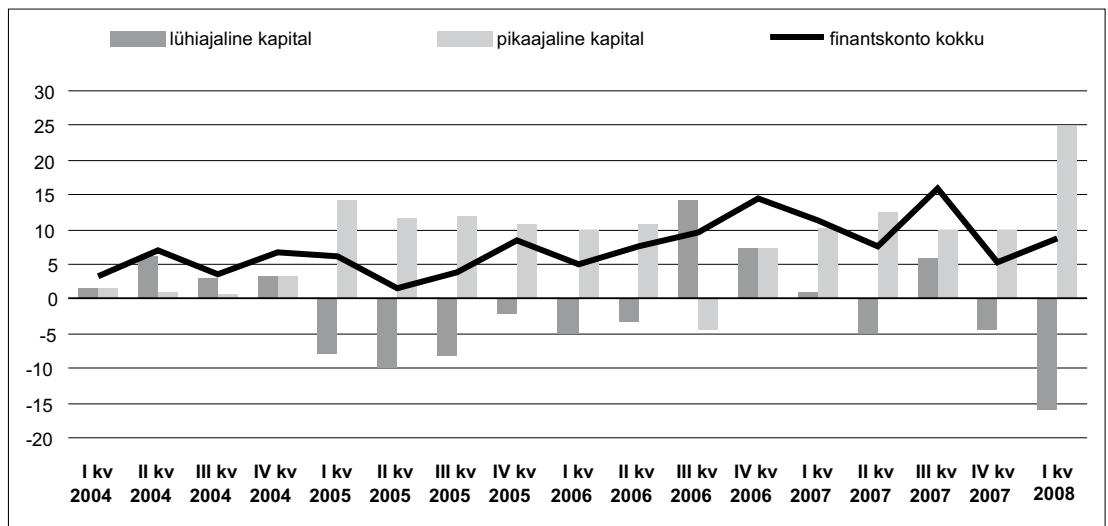
FINANTSKONTO

Finantskonto ülejääk moodustas 2008. aasta I kvartalis 8,8 mld krooni. Kapitali sissevool toimus valdavalt otse- ja muu investeringukapitalina.

Finantskonto struktuurist annavad liikide ja tähtaegade järgi ülevaate joonised 10 ja 11.

Joonis 10. Muutused välisinvesteeringukapitali voogude struktuuris (mld kr)

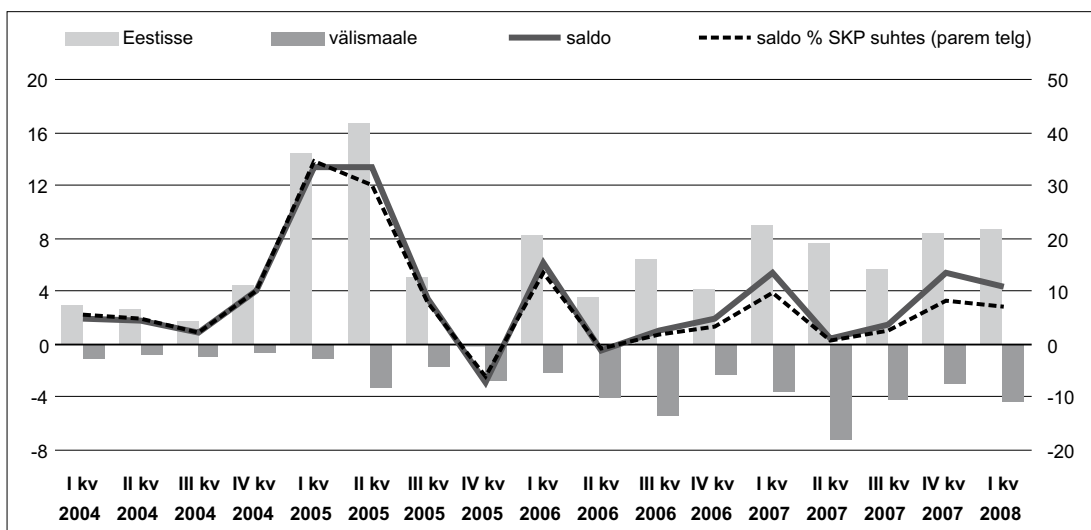
Joonis 11. Finantskonto tähtajaline struktuur (mld kr)

Otseinvesteeringud

Otseinvesteeringute saldo kujunes 2008. aasta I kvartalis 4,3 mld krooni ulatuses positiivseks, moodustades ligi poole finantskonto ülejäägist. Mitteresidendid investeerisid Eestisse 8,7 mld krooni ja Eesti otseinvesteeringud välismaal kasvasid 4,4 mld krooni võrra (vt joonis 12).

Eestisse tehtud otseinvesteeringud olid mahult ligilähedaselt samad nii eelmise aasta sama kvartaliga võrreldes (vähenemine 3%) kui ka eelmise kvartaliga võrreldes (kasv 4%). Otseinvesteeringute summast kaks kolmandikku hõlmas reinvesteeringut tulu, millest 2,7 mld krooni ehk pool oli finantssektori, 0,7 mld krooni keemiatööstuse ning 0,6 mld krooni äriteenuseid osutavate ettevõtete jaotamata kasum. Otseinvesteeringud aktsia- ja osakapitali töid Eestisse 1,6 mld krooni. Sellest 80% oli suunatud erinevaid äriteenuseid pakkuvatesse ettevõtetesse. Välisinvestorid vähendasid oma osalust kinnisvara, ehituse ning veonduse, laonduse ja sidega tegelevates ettevõtetes. Erinevate kohustuste likvideerimise mõjul vähenesid mootorsõidukite ja mootorikütuse jaemüügiga tegelevate ettevõtetesse tehtud otseinvesteeringud. Otseinvesteeringusuhetes olevate ettevõtete grupisisesed võlakohustused kasvasid 2,7 mld krooni, millest 40% langes metallitööstuse ettevõtetele. Grupisisesed võlanõuded viisid Eestist välja 0,7 mld ning suurimateks laenuandjateks olid äriteenuseid osutavad ettevõtted (vt tabelid 24 ja 25).

Ligi pool otseinvesteeringute sissevoolust pärines Rootsist. Olulisel määral panustasid ka Holland (24%), Ühendkuningriik (12%) ja Küpros (11%; vt joonis 13). Soome otseinvesteeringute märkimisväärne vähenemine oli seotud peamiselt ühe ettevõtte välismaiste osanike vahetumisega – Soome oluline osalus asendus Rootsi omaga. Järjekordselt kasvasid otseinvesteeringud kõige enam finantsvahenduse sektoris (38%), millele järgnesid kinnisvarasse, rentimisse ja äritegevusse (27%), töötlevasse tööstusse (17%) ning veondusse, laondusse ja sisse (12%) tehtud investeeringud (vt joonis 14). Jätkuvalt on suurimateks investoreteks Euroopa Liidu liikmesriigid. Võrreldes eelmise kvartaliga on suurenenud SRÜ riikidest sissetulnud vahendite maht ja osakaal, seda peamiselt välismaal asuvatele emaettevõtetele antud kaubanduskrediidi vähenemise arvelt (vt tabel 26).

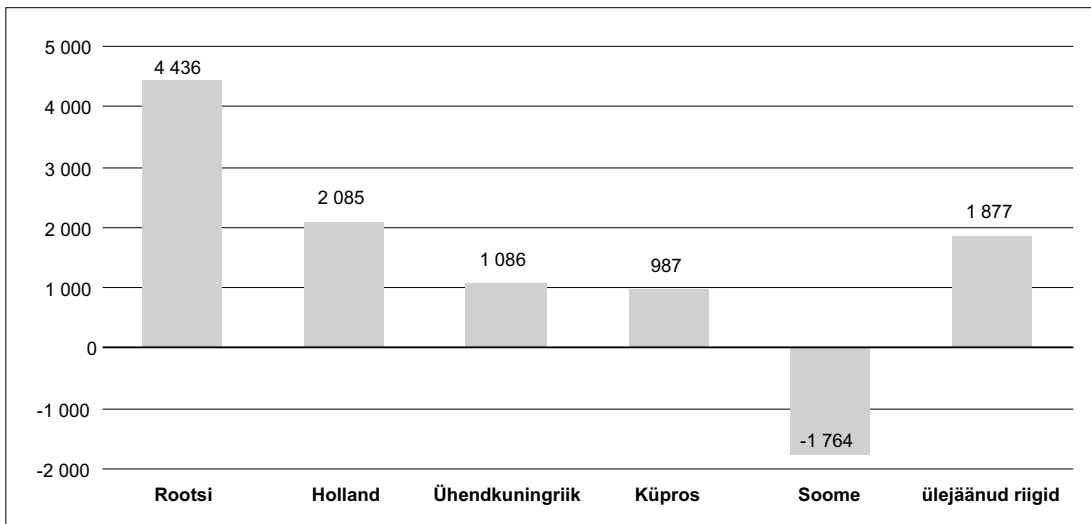
Joonis 12. Otseinvesteeringud (mld kr)

Tabel 24. Eestisse tehtud otseinvesteeringute struktuur

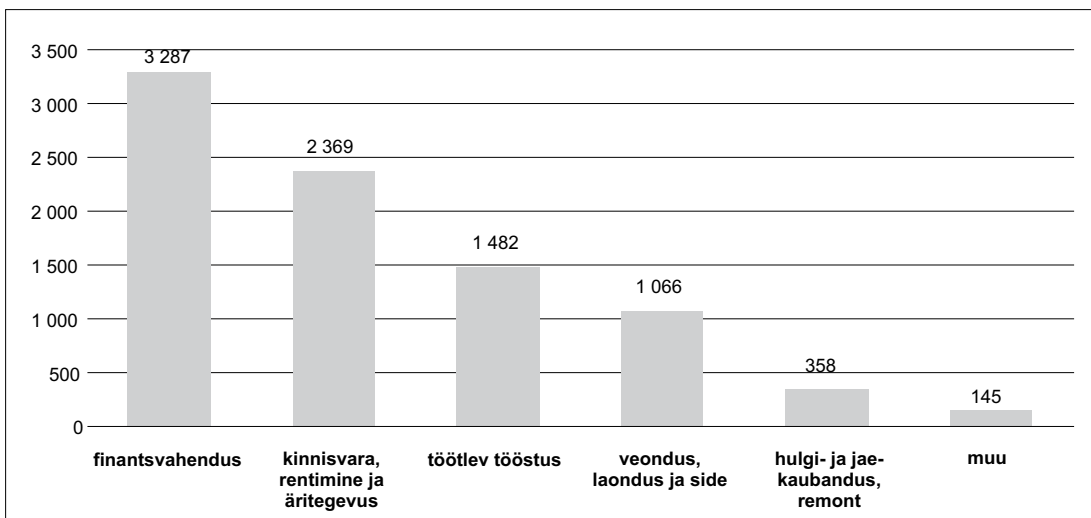
	Aksia- või osakapital		Reinvesteeringutulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)		
I kv 2004	1 075,1	35,8	1 728,9	57,5	-682,1	-22,7	884,3	29,4	3 006,1	100,0
II kv 2004	1 669,3	62,4	534,7	20,0	-775,4	-29,0	1 245,9	46,6	2 674,5	100,0
III kv 2004	695,7	38,2	2 075,9	113,9	-729,9	-40,0	-219,0	-12,0	1 822,7	100,0
IV kv 2004	1 198,5	26,3	3 642,5	79,9	733,4	16,1	-1 017,0	-22,3	4 557,5	100,0
2004 kokku	4 638,6	38,5	7 982,1	66,2	-1 454,0	-12,1	894,2	7,4	12 060,9	100,0
I kv 2005	12 634,1	87,8	2 442,1	17,0	-875,4	-6,1	194,5	1,4	14 395,3	100,0
II kv 2005	15 099,2	90,7	826,7	5,0	-450,3	-2,7	1 176,6	7,1	16 652,3	100,0
III kv 2005	315,0	6,1	3 368,8	65,8	-679,5	-13,3	2 119,0	41,4	5 123,4	100,0
IV kv 2005	-68,8	45,9	2 248,2	-1 501,3	-8,9	5,9	-2 320,3	1 549,4	-149,8	100,0
2005 kokku	27 979,5	77,7	8 885,8	24,7	-2 014,0	-5,6	1 169,9	3,2	36 021,2	100,0
I kv 2006	1 146,6	14,0	3 663,1	44,6	-430,6	-5,2	3 832,7	46,7	8 211,9	100,0
II kv 2006	291,8	8,1	3 064,9	85,0	-877,5	-24,3	1 127,5	31,3	3 606,7	100,0
III kv 2006	821,7	12,9	4 384,0	68,7	-680,4	-10,7	1 860,4	29,1	6 385,7	100,0
IV kv 2006	-18,7	-0,4	4 535,9	108,1	-2 475,4	-59,0	2 155,3	51,4	4 197,2	100,0
2006 kokku	2 241,5	10,0	15 648,0	69,9	-4 463,9	-19,9	8 975,9	40,1	22 401,5	100,0
I kv 2007	486,5	5,4	5 243,3	58,3	-409,7	-4,6	3 676,5	40,9	8 996,6	100,0
II kv 2007	2 652,0	34,6	3 581,0	46,7	-1 689,2	-22,1	3 116,5	40,7	7 660,3	100,0
III kv 2007	-19,9	-0,3	6 576,4	115,2	-2 117,1	-37,1	1 267,4	22,2	5 706,9	100,0
IV kv 2007	1 128,1	13,5	5 703,5	68,4	-2 172,7	-26,1	3 679,3	44,1	8 338,2	100,0
2007 kokku	4 246,7	13,8	21 104,3	68,7	-6 388,8	-20,8	11 739,8	38,2	30 702,1	100,0
I kv 2008	1 560,7	17,9	5 507,0	63,2	-1 101,6	-12,7	2 741,3	31,5	8 707,3	100,0

Tabel 25. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise otseinvesteeringu suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2004	120,6	76,7	480,1	148,1	842,8	718,4	575,5	320,6
II kv 2004	189,2	105,7	528,8	220,4	1 160,0	1 004,9	670,3	289,3
III kv 2004	72,8	37,4	342,2	293,3	1 285,2	1 401,2	949,5	723,9
IV kv 2004	110,1	151,3	422,9	200,3	1 313,5	1 757,7	829,2	863,4
2004 kokku	492,7	371,2	1 774,1	862,1	4 601,5	4 882,2	3 024,5	2 197,2
I kv 2005	315,7	162,5	431,5	213,4	1 620,1	2 118,0	1 404,3	914,8
II kv 2005	213,3	115,9	373,2	306,4	1 174,3	1 111,9	1 294,0	1 079,1
III kv 2005	336,1	81,0	688,3	340,1	2 854,9	1 160,5	1 362,4	1 158,7
IV kv 2005	409,1	143,0	797,5	553,5	2 239,7	2 581,7	950,6	1 422,9
2005 kokku	1 274,3	502,5	2 290,6	1 413,4	7 889,0	6 972,1	5 011,3	4 575,5
I kv 2006	410,2	85,1	690,9	674,5	5 445,0	967,8	432,9	906,1
II kv 2006	473,5	93,1	653,4	601,4	2 204,5	1 610,9	714,0	842,1
III kv 2006	317,4	62,4	709,6	458,2	3 346,8	1 482,8	1 159,8	1 021,7
IV kv 2006	919,5	368,7	1 669,8	855,2	2 320,7	2 078,4	1 812,2	623,6
2006 kokku	2 120,5	609,3	3 723,7	2 589,2	13 317,0	6 139,9	4 119,0	3 393,4
I kv 2007	753,1	231,4	1 024,9	1 348,3	6 412,2	2 849,1	1 201,4	925,8
II kv 2007	670,3	279,3	2 737,7	787,3	4 408,2	1 389,8	1 580,9	1 773,8
III kv 2007	1 253,4	470,6	1 614,9	421,3	2 359,5	1 867,8	3 630,0	2 565,0
IV kv 2007	1 107,2	249,8	2 546,1	1 333,2	4 850,9	3 035,4	1 726,3	1 103,9
2007 kokku	3 783,9	1 231,2	7 923,7	3 890,1	18 030,7	9 142,0	8 138,6	6 368,5
I kv 2008	770,4	353,5	1 324,9	1 029,2	3 750,2	1 832,3	1 837,4	1 007,6

Joonis 13. Eestisse tehtud otseinvesteeringud riigiti 2008. aasta I kvartalis (mln kr)

Joonis 14. Eestisse tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2008. aasta I kvartalis (mln kr)

Tabel 26. Otseinvesteeringud Eestisse riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	IV kv 2007	I kv 2008	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007
EL-27	7 589,1	8 135,5	91,0	93,4	7,2
SRÜ	223,7	569,9	2,7	6,5	154,8
Ülejäänud riigid	525,4	1,8	6,3	0,0	-99,7
Kokku	8 338,2	8 707,3	100,0	100,0	4,4

Tabel 27. Välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuur

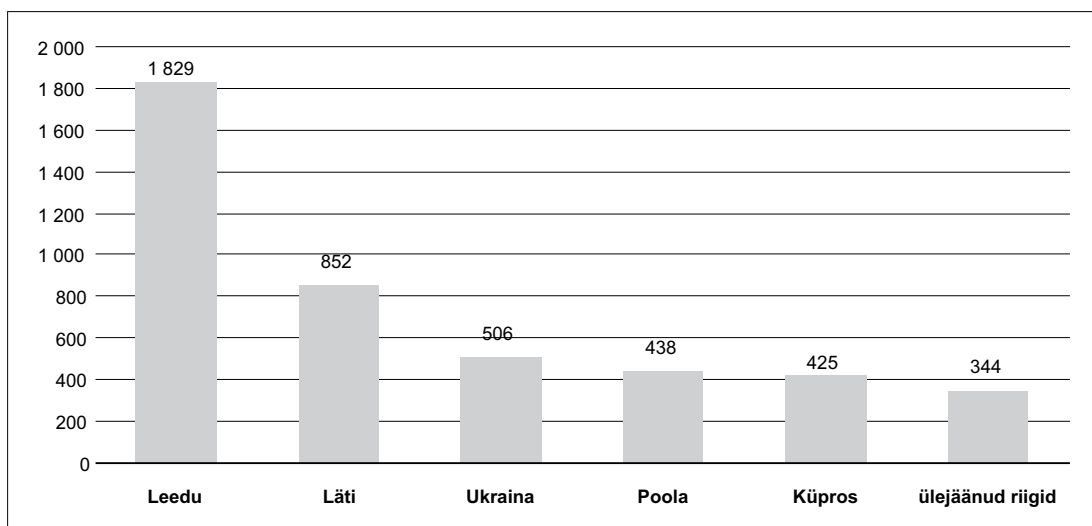
	Aksia- või osakapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud välismaale kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)		
I kv 2004	-102,8	10,2	-67,0	6,6	-804,0	79,8	-34,1	3,4	-1 007,9	100,0
II kv 2004	-1 458,4	174,8	526,5	-63,1	112,6	-13,5	-15,3	1,8	-834,5	100,0
III kv 2004	-508,9	51,5	-927,3	93,8	92,3	-9,3	354,9	-35,9	-988,9	100,0
IV kv 2004	-105,2	18,9	-451,9	81,1	165,0	-29,6	-165,2	29,6	-557,3	100,0
2004 kokku	-2 175,2	64,2	-919,6	27,1	-434,2	12,8	140,3	-4,1	-3 388,6	100,0
I kv 2005	-423,5	41,2	-361,8	35,2	-206,0	20,0	-37,2	3,6	-1 028,5	100,0
II kv 2005	-2 570,5	77,5	-408,8	12,3	-457,8	13,8	118,9	-3,6	-3 318,2	100,0
III kv 2005	-441,4	26,4	-1 306,7	78,2	-88,7	5,3	165,6	-9,9	-1 671,2	100,0
IV kv 2005	-1 719,9	64,1	-617,3	23,0	-389,1	14,5	44,7	-1,7	-2 681,5	100,0
2005 kokku	-5 155,3	59,3	-2 694,6	31,0	-1 141,6	13,1	292,0	-3,4	-8 699,5	100,0
I kv 2006	-366,6	17,6	-891,7	42,7	-855,7	41,0	27,6	-1,3	-2 086,5	100,0
II kv 2006	-2 071,9	51,2	-1 149,6	28,4	-1 059,4	26,2	238,1	-5,9	-4 042,9	100,0
III kv 2006	-2 897,8	54,0	-1 441,2	26,8	-1 404,2	26,1	373,0	-6,9	-5 370,2	100,0
IV kv 2006	-558,7	24,0	-1 362,4	58,6	-524,9	22,6	121,6	-5,2	-2 324,5	100,0
2006 kokku	-5 895,1	42,6	-4 845,1	35,0	-3 844,3	27,8	760,3	-5,5	-13 824,1	100,0
I kv 2007	-1 277,4	35,3	-1 133,1	31,3	-1 368,9	37,8	159,7	-4,4	-3 619,8	100,0
II kv 2007	-6 747,7	93,0	1 402,1	-19,3	-1 667,9	23,0	-238,4	3,3	-7 251,9	100,0
III kv 2007	-930,9	22,2	-2 010,9	48,0	-2 456,3	58,6	1 206,7	-28,8	-4 191,4	100,0
IV kv 2007	-1 378,3	46,4	-1 510,2	50,8	-433,7	14,6	352,2	-11,9	-2 970,0	100,0
2007 kokku	-10 334,3	57,3	-3 252,2	18,0	-5 926,8	32,9	1 480,3	-8,2	-18 033,0	100,0
I kv 2008	-800,4	18,2	-1 245,5	28,4	-2 739,9	62,4	393,4	-9,0	-4 392,4	100,0

Tabel 28. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise tütar-/sidusettevõtja suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2004	171,2	180,1	86,2	59,9	0,3	3,3	7,3	12,2
II kv 2004	212,9	575,3	444,8	37,8	7,8	25,2	15,8	17,5
III kv 2004	134,5	193,2	122,1	91,0	3,5	0,9	1,6	6,3
IV kv 2004	416,3	283,9	299,2	180,2	6,3	31,9	3,2	1,2
2004 kokku	934,8	1 232,5	952,4	368,9	17,9	61,2	27,9	37,1
I kv 2005	239,7	303,9	220,2	82,3	30,5	4,7	1,4	0,9
II kv 2005	378,6	195,8	649,7	312,3	29,7	2,5	2,2	7,9
III kv 2005	582,3	659,5	516,6	387,0	44,3	13,2	58,9	0,5
IV kv 2005	941,2	329,5	324,0	325,8	5,2	40,4	42,4	15,6
2005 kokku	2 141,8	1 488,6	1 710,6	1 107,4	109,6	60,7	104,9	25,0
I kv 2006	767,9	500,6	329,0	482,7	78,8	20,4	2,1	0,4
II kv 2006	864,1	269,5	340,9	523,4	0,6	51,4	2,9	0,4
III kv 2006	2 432,4	527,6	294,5	267,1	20,3	20,5	9,4	4,0
IV kv 2006	1 331,5	1 074,8	598,9	352,9	18,9	20,3	132,6	15,7
2006 kokku	5 395,8	2 372,4	1 563,4	1 626,1	118,6	112,7	147,0	20,5
I kv 2007	1 052,9	146,9	267,6	287,0	13,9	24,5	59,6	30,0
II kv 2007	1 464,5	954,2	605,8	235,3	2,8	56,6	163,5	8,6
III kv 2007	3 092,8	304,9	566,7	531,7	11,5	19,3	1 048,0	30,9
IV kv 2007	838,2	631,4	619,3	364,0	72,2	14,1	399,3	39,9
2007 kokku	6 448,4	2 037,4	2 059,3	1 418,0	100,4	114,6	1 670,4	109,3
I kv 2008	2 725,0	741,1	382,8	444,7	141,7	49,5	203,8	308,5

Otseinvesteeringud välismaale kujunesid eelmise kvartali ja 2007. aasta sama perioodiga võrreldes suuremaks, vastavalt 1,4 ja 0,8 mld krooni võrra (vt tabel 27). Aktsia- ja osakapitali investeeringud moodustasid ligi viiendiku väljavoolust, väljavõtmata omanikutulu 28% ja ülejäänu muu otseinvesteeringukapital. Muu kapitali nõuded ületasid kohustusi 2,3 mld krooni võrra. Tütar- ja sidusettevõtete laenukohustused kasvasid 1,9 mld krooni, millest suurema osa moodustasid pikaajalised võlgnevused. Eesti investorite laenukohustused välismaiste tütar- ja sidusettevõtete ees jäid eelmise kvartaliga võrreldes samale tasemele. Suurimad netolaenuandjad ja -võtjad olid finantsvahenduse ettevõtted (vt tabel 28).

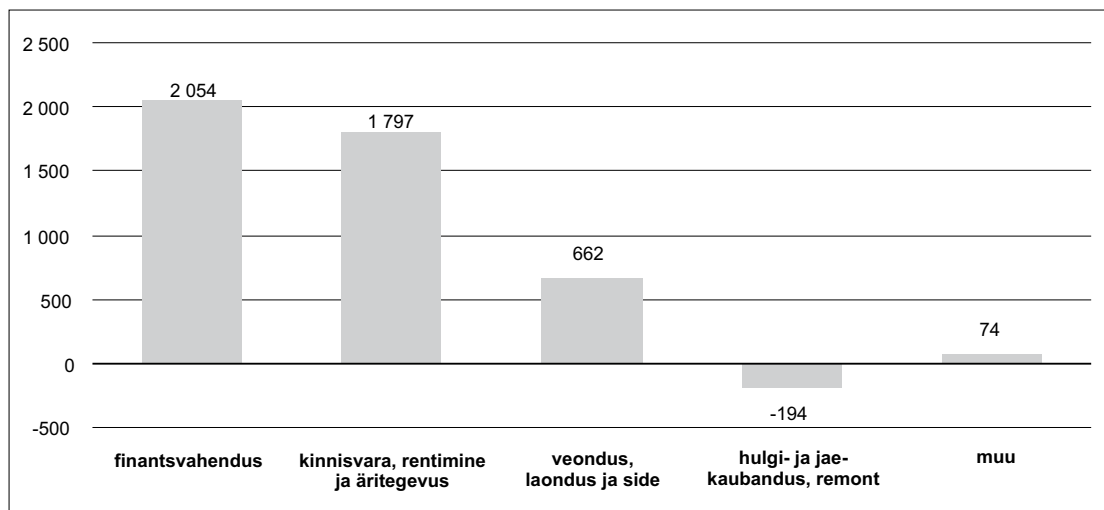
Kaks viiendikku otseinvesteeringute väljavoolust läks Leetu, suuremad summad liikusid ka Läti (19%) ja Ukrainasse (12%; vt joonis 15). Suurimad investeeringud tegid finantsvahenduse (47%) ning muu äritegevuse (20%) valdkonna investorid (vt joonis 16). 90% väljavoolust jäi Euroopa Liitu ja 11% läks SRÜ riikidesse. Ülejäänud riikidest töid residendid rohkem raha Eestisse tagasi kui välismaale investeerisid (vt tabel 29).

Joonis 15. Välismaale tehtud otseinvesteeringud riigiti 2008. aasta I kvartalis (mln kr)

Tabel 29. Otseinvesteeringud välismaale riikide ühenduste järgi

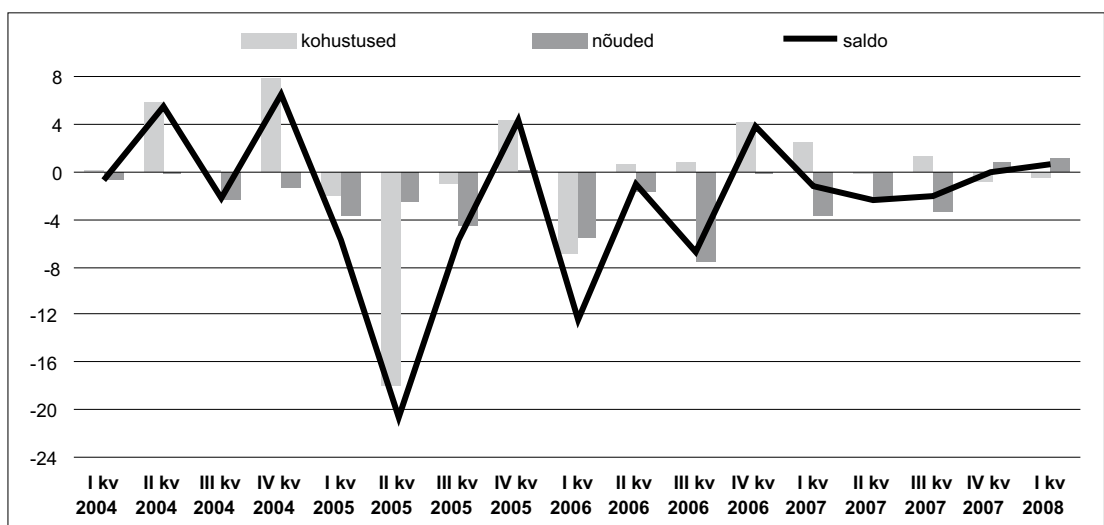
	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	IV kv 2007	I kv 2008	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2008 / IV kv 2007
EL-27	-2 357,3	-3 947,1	79,4	89,9	67,4
SRÜ	-458,1	-462,6	15,4	10,5	1,0
Ülejäänud riigid	-154,6	17,3	5,2	-0,4	-111,2
Kokku	-2 970,0	-4 392,4	100,0	100,0	47,9

Joonis 16. Välismaale tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2008. aasta I kvartalis (mln kr)

Portfelliinvesteeringud

Portfelliinvesteeringute netosissevool oli 2008. aasta I kvartalis 572 mln krooni, mis tulenes peamiselt muu sektori ettevõtete poolt omandiväärtpaberitesse tehtud investeeringute vähenemisest ning krediidasutuste võlaväärtpaberite nõuete kahanemisest. Vähenesid ka muu sektori ettevõtete omandiväärtpaberite kohustused (vt joonis 17 ja tabel 30).

Joonis 17. Portfelliinvesteeringud (mld kr)

Portfelliinvesteeringute kohustused vähenesid 2008. aasta I kvartalis 540 mln krooni võrra (vt tabel 31). Nii nagu eelnevas kvartalis, toimus vähenemine ka I kvartalis omandiväärtpaberite kohustuste arvel, mis ühtekokku kahanesid ühe miljardi krooni võrra. Muu sektori ettevõtete omandiväärtpaberite kohustused vähenesid 421 mln krooni ning muude finantsvahendajate omandiväärtpaberite kohustused

Tabel 30. Portfelliinvesteeringud väärtpaperi liigi ja majandussektori järgi (mln kr)

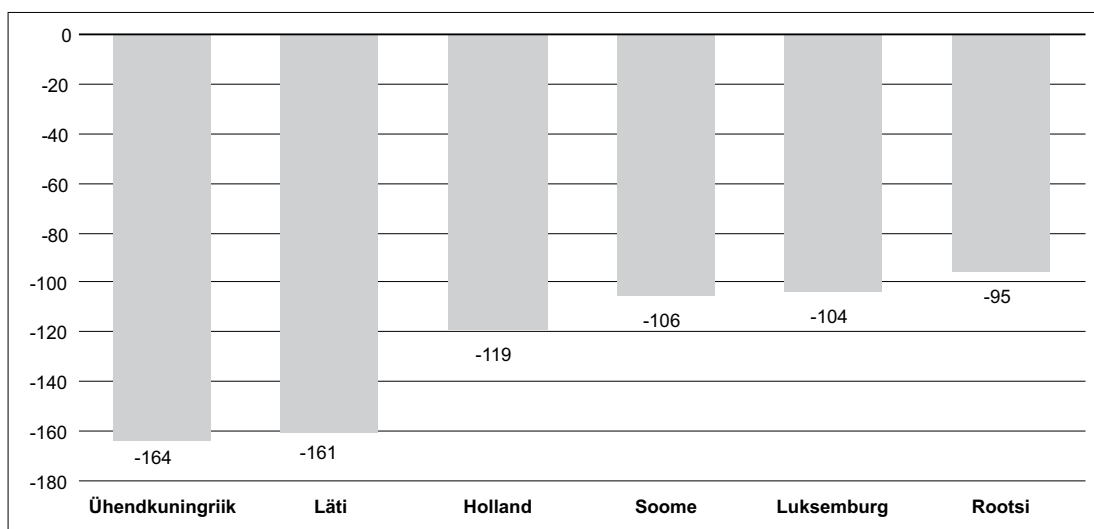
	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008
Omandiväärtpaberid	-2 197,1	-129,9	1 382,5	3 162,6	-1 667,7	-1 013,3	965,5	-1 797,6	369,2
keskpank									
valitsemissektor	2,9	-5,5	41,3				2,9	-5,5	41,3
krediidiasutused	63,7	-58,1	75,4	19,1		-21,9	82,8	-58,1	53,5
muud sektorid	-2 263,7	-66,2	1 265,7	3 143,6	-1 667,6	-991,4	879,9	-1 733,8	274,3
Võlaväärtpaberid	-1 469,6	950,9	-271,1	-708,6	723,3	473,5	-2 178,2	1 674,2	202,4
keskpank									
valitsemissektor	-545,8	-1 016,3	-804,0	31,0	373,2	19,0	-514,8	-643,1	-785,0
krediidiasutused	-241,2	1 677,9	1 339,7	-1 092,5	369,2	-0,5	-1 333,7	2 047,1	1 339,2
muud sektorid	-682,8	289,3	-806,6	352,8	-19,2	455,0	-330,0	270,1	-351,6
Kokku	-3 666,8	821,0	1 111,5	2 454,0	-944,4	-539,8	-1 212,8	-123,4	571,7

Tabel 31. Portfelliinvesteeringute kohustuste struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2004	147,3	169,9	-60,5	-69,8	86,7	100,0
II kv 2004	459,6	8,0	5 293,4	92,0	5 753,1	100,0
III kv 2004	706,9	340,0	-499,0	-240,0	207,9	100,0
IV kv 2004	891,4	11,4	6 939,1	88,6	7 830,4	100,0
2004 kokku	2 205,2	15,9	11 673,0	84,1	13 878,1	100,0
I kv 2005	-9 946,1	467,3	7 817,8	-367,3	-2 128,4	100,0
II kv 2005	-9 640,0	53,5	-8 371,2	46,5	-18 011,2	100,0
III kv 2005	483,6	-45,2	-1 552,4	145,2	-1 068,8	100,0
IV kv 2005	2 750,3	63,4	1 588,1	36,6	4 338,4	100,0
2005 kokku	-16 352,2	96,9	-517,7	3,1	-16 870,0	100,0
I kv 2006	-498,4	7,3	-6 355,5	92,7	-6 854,0	100,0
II kv 2006	499,6	79,7	127,2	20,3	626,7	100,0
III kv 2006	839,2	100,0	-0,3	-0,0	839,0	100,0
IV kv 2006	2 890,0	70,2	1 227,0	29,8	4 117,0	100,0
2006 kokku	3 730,4	-293,4	-5 001,6	393,4	-1 271,3	100,0
I kv 2007	3 162,6	128,9	-708,6	-28,9	2 454,0	100,0
II kv 2007	909,2	-554,1	-1 073,3	654,1	-164,1	100,0
III kv 2007	811,6	58,9	566,7	41,1	1 378,3	100,0
IV kv 2007	-1 667,7	176,6	723,3	-76,6	-944,4	100,0
2007 kokku	3 215,7	118,1	-491,9	-18,1	2 723,8	100,0
I kv 2008	-1 013,3	187,7	473,5	-87,7	-539,8	100,0

591 mln krooni võrra. Völaväärtpaberite kohustused kasvasid aga 474 mln krooni võrra, milles põhiosa moodustas võlakirjakohustuste suurenemine 448 mln krooni ulatuses. Rahaturuinstrumentidega seotud kohustused kasvasid 26 mln krooni. Riigiti vähenesid portfelliinvesteeringute kohustused enim Ühendkuningriigi, Läti, Hollandi, Soome ja Luksemburgi suhtes (vt joonis 18 ja tabel 32).

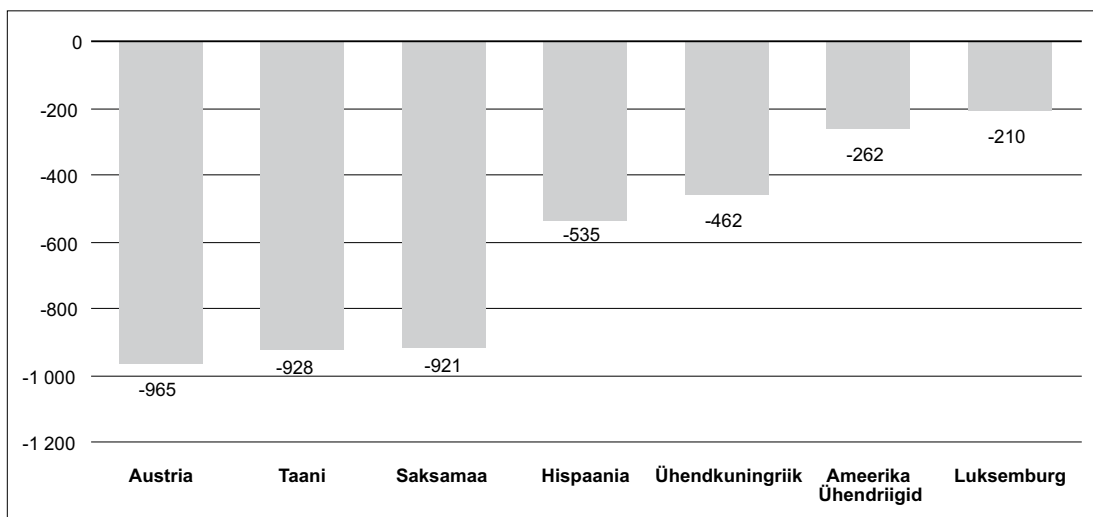
Portfelliinvesteeringute nõuded vähenesid vaadeldaval perioodil 1,1 mld krooni võrra (vt tabel 33). See tulenes peamiselt omandiväärtpaberite nõuete vähenemisest 1,4 miljardi krooni võrra, mille taga olid muud sektorid (investeeringufondid). Nõuded völaväärtpaberite osas aga suurenesid 271 mln krooni võrra. Mitteresidentide poolt emiteeritud völaväärtpaberitesse investeerisid valitsemissektori ja muu sektori ettevõtte kogusummas vastavalt 804 mln ja 807 mln krooni. Riikide lõikes vähenesid residentide portfelliinvesteeringud enim Austriasse, Taani, Saksamaale, Hispaaniasse ja Ühendkuningriiki (vt joonis 19).

Joonis 18. Portfelliinvesteeringute kohustuste kasv riigiti 2008. aasta I kvartalis (mln kr)

Tabel 32. Portfelliinvesteeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2008. aasta I kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-27	948,5	-662,5	85,3	122,7
SRÜ	9,3	5,3	0,8	-1,0
Ülejäänud riigid	153,7	117,4	13,8	-21,7
Kokku	1 111,5	-539,8	100,0	100,0

Joonis 19. Portfelliinvesteeringute nõuete kasv riigiti 2008. aasta I kvartalis (mln kr)

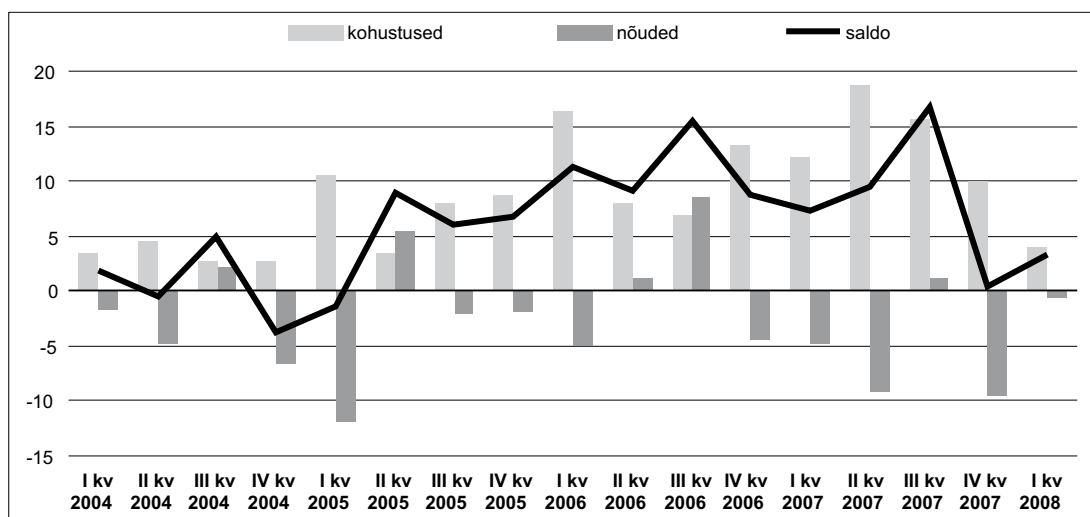
Tabel 33. Portfelliinvesteeringute nõuete struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2004	-441,6	57,5	-326,2	42,5	-767,7	100,0
II kv 2004	-565,5	307,8	381,7	-207,8	-183,7	100,0
III kv 2004	-544,6	22,3	-1 898,4	77,7	-2 443,1	100,0
IV kv 2004	-1 341,8	97,1	-39,4	2,9	-1 381,2	100,0
2004 kokku	-2 893,5	60,6	-1 882,3	39,4	-4 775,7	100,0
I kv 2005	-1 373,5	37,2	-2 319,0	62,8	-3 692,5	100,0
II kv 2005	-1 243,1	48,3	-1 332,6	51,7	-2 575,7	100,0
III kv 2005	-1 467,8	31,8	-3 141,6	68,2	-4 609,4	100,0
IV kv 2005	-764,5	-1 289,2	823,8	1 389,2	59,3	100,0
2005 kokku	-4 848,9	44,8	-5 969,4	55,2	-10 818,3	100,0
I kv 2006	-1 231,6	22,0	-4 375,5	78,0	-5 607,1	100,0
II kv 2006	-1 057,9	60,9	-679,6	39,1	-1 737,5	100,0
III kv 2006	-670,7	8,9	-6 905,6	91,1	-7 576,2	100,0
IV kv 2006	-1 607,6	565,3	1 323,2	-465,3	-284,4	100,0
2006 kokku	-4 567,8	30,0	-10 637,5	70,0	-15 205,2	100,0
I kv 2007	-2 197,1	59,9	-1 469,6	40,1	-3 666,8	100,0
II kv 2007	-2 831,2	124,1	550,6	-24,1	-2 280,5	100,0
III kv 2007	-2 439,0	72,6	-918,6	27,4	-3 357,7	100,0
IV kv 2007	-129,9	-15,8	950,9	115,8	821,0	100,0
2007 kokku	-7 597,2	89,5	-886,7	10,5	-8 484,0	100,0
I kv 2008	1 382,5	124,4	-271,1	-24,4	1 111,5	100,0

Muud investeeringud

Muude investeeringute netosissevool ulatus I kvartalis 3,4 mld kroonini, mis tulenes peamiselt Eesti krediitiasutuste laenukohustuste suurenemisest ja hoiustega seotud kohustuste vähenemisest (vt joonis 20 ja tabel 34).

Muude investeeringute kohustused kasvasid kokku 4,1 mld krooni võrra (vt tabel 35). Kohustuste struktuuris toimus hoiustega seotud kohustuste ülekandmine laenukohustusteks umbes 20 mld krooni ulatuses, mistõttu kasvas eelmiste kvartalitega võrreldes oluliselt laenukapitali kohustuste saldo (vt tabel 38). Ümberklassifitseerimise mõju kõrvale jättes kasvasid krediitiasutuste laenukohustused 1,9 mld krooni, mis tuli peamiselt välismaistelt emapankadelt. Krediitiasutuste hoiustega seotud kohustused kasvasid

Joonis 20. Muud investeeringud (mld kr)

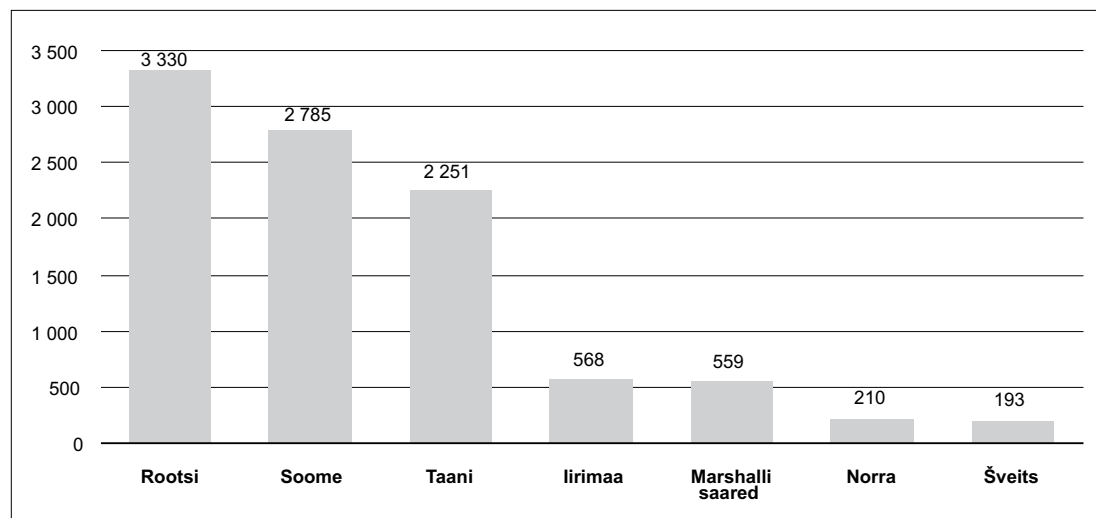
Tabel 34. Muud investeeringud tähtaja järgi (mln kr)

	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008
Pikaajaline kapital	-758,5	-1 004,4	-753,6	5 603,8	5 569,1	21 355,4	4 845,3	4 564,7	20 601,8
keskpank	0,1		3,5						
valitsemissektor	-56,5	-40,6	-64,3	31,5	-25,4	15,0	-25,0	-66,0	-49,3
krediitiasutused	-336,2	-433,7	-331,7	4 662,4	4 634,0	22 685,0	4 326,2	4 200,3	22 353,3
muud sektorid	-365,9	-530,1	-361,1	909,9	960,5	-1 344,6	544,0	430,4	-1 705,7
Lühiajaline kapital	-4 060,5	-8 644,7	14,3	6 524,0	4 547,4	-17 251,4	2 463,5	-4 097,3	-17 237,1
keskpank				1 250,7	-1 754,2	-4,3	1 250,7	-1 754,2	-4,3
valitsemissektor	10,8	18,9	-380,4						
krediitiasutused	4,4	-9 717,8	1 631,9	5 217,4	6 417,8	-18 495,8	5 221,8	-3 300,0	-16 863,9
muud sektorid	-4 075,7	1 054,2	-1 237,2	55,9	-116,2	1 248,7	-4 019,8	938,0	11,5
Kokku	-4 819,0	-9 649,1	-739,3	12 127,8	10 116,5	4 104,0	7 308,8	467,4	3 364,7

3,2 mld krooni. Muudes sektorites kahanesid pikaajalise kapitaliga seotud laenukohustused 1,3 mld krooni võrra. Lühiajalise kapitaliga seotud kohustused muudes sektorites suurenesid 1,2 mld krooni võrra, millest 552 mln krooni hõlmas kaubanduskrediidiga seotud kohustuste suurenemine ning 582 mln krooni lühiajaliste laenukohustuste kasv. Riigiti kasvasid muu investeeringukapitali kohustused enim Rootsi, Soome, Taani ja Iirimaa ees (vt joonis 21 ja tabel 36).

Tabel 35. Muude investeeringute kohustuste struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoised		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2004	-41,7	-1,2	1 652,4	46,4	1 833,4	51,5	116,2	3,3	3 560,3	100,0
II kv 2004	1 108,1	24,6	32,5	0,7	3 418,3	75,7	-45,6	-1,0	4 513,3	100,0
III kv 2004	-159,1	-5,7	1 316,7	47,1	1 305,0	46,6	335,1	12,0	2 797,8	100,0
IV kv 2004	-282,1	-9,9	1 563,0	55,0	2 248,0	79,0	-685,1	-24,1	2 843,8	100,0
2004 kokku	625,2	4,6	4 564,6	33,3	8 804,7	64,2	-279,4	-2,0	13 715,2	100,0
I kv 2005	617,1	5,8	5 172,6	49,0	1 326,0	12,6	3 444,7	32,6	10 560,4	100,0
II kv 2005	1 103,9	32,2	1 515,1	44,1	2 694,0	78,5	-1 881,0	-54,8	3 432,0	100,0
III kv 2005	753,0	9,3	13 601,0	167,6	-5 790,8	-71,4	-448,3	-5,5	8 114,9	100,0
III kv 2005	-840,6	-9,7	4 385,2	50,4	4 724,1	54,3	424,7	4,9	8 693,5	100,0
2005 kokku	1 633,4	5,3	24 673,9	80,1	2 953,3	9,6	1 540,1	5,0	30 800,8	100,0
I kv 2006	-416,2	-2,6	9 328,6	57,2	5 605,6	34,4	1 798,4	11,0	16 316,3	100,0
II kv 2006	1 366,4	17,2	2 131,6	26,8	5 183,6	65,1	-718,1	-9,0	7 963,5	100,0
III kv 2006	1 731,9	25,3	383,9	5,6	5 022,7	73,3	-283,1	-4,1	6 855,4	100,0
IV kv 2006	503,4	3,8	7 387,1	55,9	5 269,2	39,8	66,5	0,5	13 226,3	100,0
2006 kokku	3 185,5	7,2	19 231,2	43,4	21 081,1	47,5	863,7	1,9	44 361,5	100,0
I kv 2007	-813,1	-6,7	7 996,3	65,9	4 355,5	35,9	589,0	4,9	12 127,7	100,0
II kv 2007	1 803,7	9,7	15 173,2	81,2	1 359,4	7,3	350,6	1,9	18 686,8	100,0
III kv 2007	-1 026,8	-6,5	9 901,7	63,1	7 805,5	49,7	-984,1	-6,3	15 696,2	100,0
III kv 2007	-247,8	-2,4	4 816,0	47,6	5 355,1	52,9	193,0	1,9	10 116,3	100,0
2007 kokku	-284,0	-0,5	37 887,2	66,9	18 875,5	33,3	148,5	0,3	56 627,0	100,0
I kv 2008	551,7	13,4	22 254,2	54,2	-18 686,3	-45,3	-15,5	-0,4	4 104,1	100,0

Joonis 21. Muude investeeringute kohustuste kasv riigiti 2008. aasta I kvartalis (mln kr)

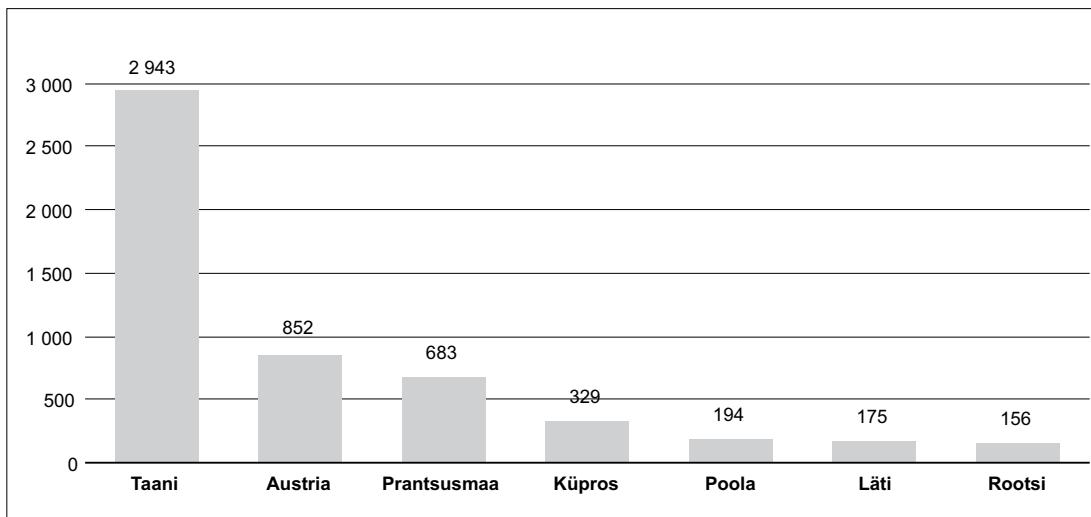
Muude investeeringute nõuded suurenesid 2008. aasta I kvartalis 739 mln krooni (vt tabel 37). See oli tingitud peamiselt laenuõuete ja kaubanduskrediidiga seotud nõuete kasvust, mis mõlemad suurenesid 1 miljardi krooni võrra ning olid peamiselt seotud muu sektori ettevõtetega, mille laenuõuded kasvasid 868 mln krooni ning kaubanduskrediidiga seotud nõuded 688 mln krooni võrra. Krediidiasutuste laenuõuded kasvasid pikaajalise laenu vormis 332 mln krooni võrra. Nõuded hoiuste suhtes kokku aga vähenesid 1,3 mld krooni võrra. Riikide lõikes suurenesid peamiselt investeeringute nõuded Taanile; järgnesid Austria, Prantsusmaa, Küpros ja Poola (vt joonis 22). Laenukapitali nõuete ja kohustuste muutusest annab täpsema ülevaate tabel 38.

Tabel 36. Muude investeeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2008. aasta I kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-27	-2 401,1	5 984,1	324,8	145,8
SRÜ	-126,8	138,0	17,2	3,4
Ülejäänud riigid	1 788,7	-2 018,0	-242,0	-49,2
Kokku	-739,2	4 104,1	100,0	100,0

Tabel 37. Muude investeeringute nõuete struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenu		Hoiused		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2004	-161,9	9,2	-1 010,0	57,3	-374,9	21,3	-217,0	12,3	-1 763,9	100,0
II kv 2004	-571,9	11,6	-2 436,1	49,5	-490,6	10,0	-1 419,8	28,9	-4 918,3	100,0
III kv 2004	-91,7	-4,2	-1 300,1	-60,1	2 533,9	117,1	1 020,9	47,2	2 163,0	100,0
IV kv 2004	-206,5	3,1	-3 709,4	55,8	-3 213,5	48,3	479,7	-7,2	-6 649,6	100,0
2004 kokku	-1 032,0	9,2	-8 455,6	75,7	-1 545,1	13,8	-136,2	1,2	-11 168,8	100,0
I kv 2005	-832,8	7,0	-2 862,2	24,0	-3 745,7	31,4	-4 474,2	37,6	-11 914,9	100,0
II kv 2005	-757,4	-14,0	-3 418,4	-63,1	5 582,9	103,0	4 013,0	74,0	5 420,1	100,0
III kv 2005	-1 488,3	70,8	1 405,9	-66,9	-2 145,3	102,0	125,2	-6,0	-2 102,5	100,0
IV kv 2005	1 121,4	-60,4	9 023,1	-485,9	-12 024,2	647,5	22,7	-1,2	-1 857,0	100,0
2005 kokku	-1 957,1	18,7	4 148,4	-39,7	-12 332,3	118,0	-313,3	3,0	-10 454,3	100,0
I kv 2006	-369,5	7,3	-2 328,7	46,1	-1 909,8	37,8	-442,4	8,8	-5 050,4	100,0
II kv 2006	-1 894,3	-168,2	1 771,7	157,3	1 272,9	113,0	-23,8	-2,1	1 126,5	100,0
III kv 2006	-322,1	-3,7	-614,5	-7,2	9 491,2	110,5	37,3	0,4	8 591,9	100,0
IV kv 2006	-943,0	21,5	-1 324,4	30,2	-2 569,9	58,5	444,7	-10,1	-4 392,7	100,0
2006 kokku	-3 528,9	-1 281,8	-2 495,9	-906,6	6 284,4	2 282,7	15,8	5,7	275,3	100,0
I kv 2007	-214,8	4,5	-1 136,8	23,6	-3 218,6	66,8	-248,8	5,2	-4 819,0	100,0
II kv 2007	-604,0	6,6	-5 001,2	54,3	-2 183,8	23,7	-1 424,5	15,5	-9 213,6	100,0
III kv 2007	-739,5	-69,5	1 273,0	119,6	-902,9	-84,8	1 433,8	134,7	1 064,4	100,0
IV kv 2007	733,1	-7,6	-5 224,9	54,1	-4 810,8	49,9	-346,5	3,6	-9 649,2	100,0
2007 kokku	-825,2	3,6	-10 089,9	44,6	-11 116,1	49,1	-586,0	2,6	-22 617,4	100,0
I kv 2008	-1 038,8	140,5	-1 038,3	140,5	1 278,4	-172,9	59,4	-8,0	-739,2	100,0

Joonis 22. Muude investeeringute nõuete kasv riigiti 2008. aasta I kvartalis (mln kr)

Tabel 38. Laenukapitali nõuded ja kohustused (mln kr)

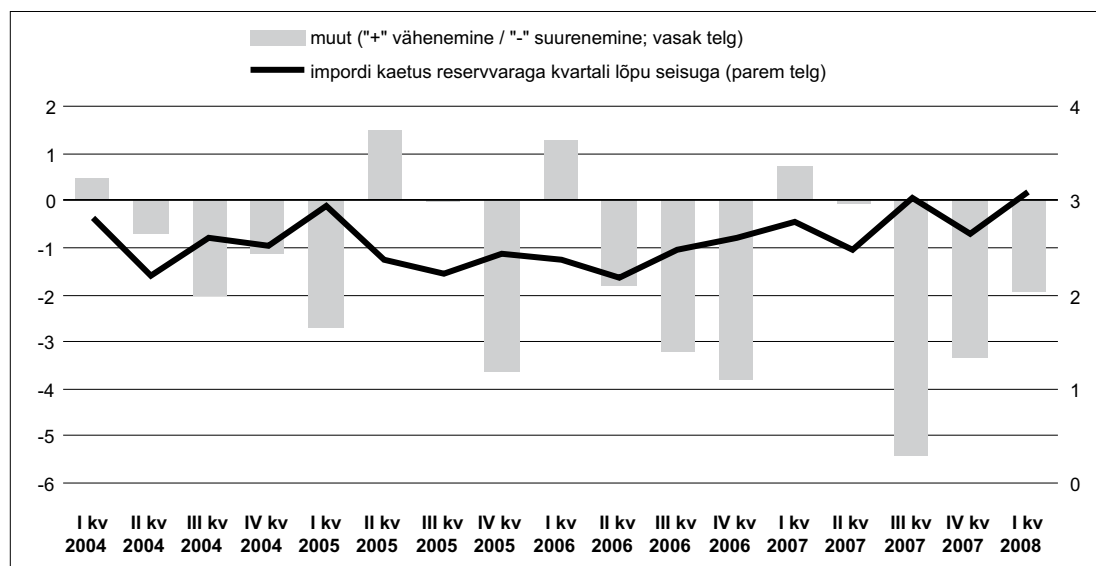
	Nõuded			Kohustused		
	Andmine	Tagastamine	Saldo	Saamine	Tagastamine	Saldo
I kv 2004	-6 702,8	5 692,8	-1 010,0	9 121,4	-7 469,0	1 652,4
II kv 2004	-8 219,5	5 783,5	-2 436,1	10 151,5	-10 118,9	32,5
III kv 2004	-5 910,9	4 610,8	-1 300,1	9 621,4	-8 304,7	1 316,7
IV kv 2004	-8 949,4	5 240,0	-3 709,4	16 552,5	-14 989,5	1 563,0
2004 kokku	-29 782,6	21 327,1	-8 455,6	45 446,8	-40 882,1	4 564,6
I kv 2005	-13 043,5	10 181,3	-2 862,2	16 454,1	-11 281,6	5 172,6
II kv 2005	-6 872,6	3 454,2	-3 418,4	23 181,1	-21 666,0	1 515,1
III kv 2005	-19 205,2	20 611,1	1 405,9	40 909,3	-27 308,3	13 601,0
IV kv 2005	-38 435,7	47 458,8	9 023,1	44 892,6	-40 507,4	4 385,2
2005 kokku	-77 557,0	81 705,4	4 148,4	125 437,1	-100 763,3	24 673,9
I kv 2006	-24 363,2	22 034,6	-2 328,7	40 351,8	-31 023,2	9 328,6
II kv 2006	-5 514,4	7 286,1	1 771,7	38 396,8	-36 265,2	2 131,6
III kv 2006	-4 097,5	3 483,0	-614,5	41 859,0	-41 475,0	383,9
IV kv 2006	-42 001,4	40 677,0	-1 324,4	62 259,9	-54 872,8	7 387,1
2006 kokku	-75 976,5	73 480,7	-2 495,9	182 867,5	-163 636,2	19 231,2
I kv 2007	-53 466,9	52 330,2	-1 136,8	72 446,2	-64 449,9	7 996,3
II kv 2007	-90 414,2	85 413,0	-5 001,2	96 775,0	-81 601,8	15 173,2
III kv 2007	-116 748,6	118 021,6	1 273,0	109 856,4	-99 954,7	9 901,7
IV kv 2007	-135 848,4	130 623,5	-5 224,9	84 583,5	-79 767,5	4 816,0
2007 kokku	-396 478,1	386 388,3	-10 089,9	363 661,1	-325 773,9	37 887,2
I kv 2008	-112 292,2	111 253,9	-1 038,3	125 260,3	-103 006,1	22 254,2

Reservvara

Maksebilansi reservid suurenesid 2008. aasta I kvartali jooksul 1,9 mld krooni võrra (vt tabel 39). Impordi kaetusest reservidega annab ülevaate joonis 23.

Tabel 39. Reservvara muutuse struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)		
	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008	I kv 2007	IV kv 2007	I kv 2008
Kuld				0,0	0,0	0,0
Sularaha ja hoiused	1 141,1	6 896,9	-3 760,9	155,6	206,9	194,3
Väärtpaberid	-406,1	-3 460,0	1 757,3	-55,4	-103,8	-90,8
omandiväärtpaberid				0,0	0,0	0,0
võlakirjad	-1921,1	-1630,5	1112,2	-262,0	-48,9	-57,5
rahaturuinstrumendid	1515,0	-1829,5	645,1	206,6	-54,9	-33,3
Tuletisinstrumendid	0,1	1,9	0,7	0,0	0,1	-0,0
Muud nõuded	-1,8	-105,8	67,7	-0,2	-3,2	-3,5
Kokku	733,3	3 333,1	-1 935,2	100,0	100,0	100,0

Joonis 23. Kulla- ja välisvaluutareservide muut (mld kr) ja töötlemata kaubaimporti kaetus reservvaraga (kuudes)

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 31. märtsil 2008

2008. aasta I kvartali jooksul kasvasid Eestisse tehtud välisinvesteeringud ligi 2% ning ulatusid kvartali lõpus 429 mld kroonini (vt tabel 40). Neist ligi 60% oli paigutatud finantsvahendusse, väiksemas matus kinnisvarasse, rentimisse ja äritegevusse, hulgi- ja jaekaubandusse ning töötlevasse tööstusse (vt tabel 41). Valdavalt pärinesid investeeringud Rootsist (39%) ning Soomest (19%).

Eestisse paigutatud välisinvesteeringute positsiooni struktuuris suuri muutusi kvartali jooksul ei toimunud. Välismaiste otseinvesteeringute positsioon Eestis kasvas ligi 4% võrra ning moodustas kõigest Eestisse tehtud investeeringutest 43%. 2007. aasta teisest poolest alanud muu kapitali (laenu ja sularaha) sis-

Tabel 40. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	31.12.2007	%	31.03.2008	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)	242 452,3	100,0	244 439,1	100,0
Otseinvesteeringud välismaal	63 681,1	35,9	68 044,7	37,0
Aksia- või osakapital ja reinvesteeringud tulu	50 291,7	28,4	52 309,3	28,5
Muu otseinvesteeringukapital	13 389,4	7,6	15 735,5	8,6
Portfelliinvesteeringud	68 787,1	38,8	63 465,7	34,5
Omandiväärtpaberid	31 253,5	17,6	25 783,6	14,0
Võlaväärtpaberid	37 533,7	21,2	37 682,1	20,5
Võlakirjad	23 503,3	13,3	25 294,5	13,8
Rahaturuinstrumendid	14 030,4	7,9	12 387,6	6,7
Tuletisinstrumendid	1 466,5	0,8	930,4	0,5
Muud investeeringud	73 492,4	41,4	74 931,9	40,8
Kaubanduskrediit	14 831,4	8,4	16 547,8	9,0
Laenu	31 632,3	17,8	32 394,7	17,6
Pikaajalised	9 723,9	5,5	10 264,3	5,6
Lühiajalised	21 908,3	12,4	22 130,3	12,0
Sularaha ja hoiused	25 271,9	14,3	24 093,7	13,1
Muud nõuded	1 756,9	1,0	1 895,8	1,0
Reservvara	35 025,1	19,8	37 066,3	20,2
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)	422 011,3	100,0	428 965,3	100,0
Otseinvesteeringud Eestis	177 311,3	-104,3	183 770,1	-95,1
Aksia- või osakapital ja reinvesteeringud tulu	150 657,2	-88,6	155 881,8	-80,7
Muu otseinvesteeringukapital	26 654,1	-15,7	27 888,3	-14,4
Portfelliinvesteeringud	48 809,5	-28,7	43 946,3	-22,7
Omandiväärtpaberid	25 858,2	-15,2	20 520,1	-10,6
Võlaväärtpaberid	22 951,3	-13,5	23 426,2	-12,1
Võlakirjad	22 886,6	-13,5	23 312,6	-12,1
Rahaturuinstrumendid	64,7	-0,0	113,6	-0,1
Tuletisinstrumendid	502,9	-0,3	493,0	-0,3
Muud investeeringud	195 387,5	-114,9	200 756,0	-103,9
Kaubanduskrediit	13 541,4	-8,0	14 438,7	-7,5
Laenu	110 910,6	-65,2	135 184,6	-70,0
Pikaajalised	89 889,6	-52,9	113 338,3	-58,7
Lühiajalised	21 021,0	-12,4	21 846,3	-11,3
Sularaha ja hoiused	68 358,3	-40,2	48 601,8	-25,2
Muud kohustused	2 577,2	-1,5	2 530,9	-1,3
NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-179 559,0		-184 526,3	
Pikaajaline	-170 063,6		-193 213,1	
Lühiajaline	-9 495,4		8 686,9	

Tabel 41. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)

Nõuded			Kohustused		
Tegevusalad					
	31.12.2007	31.03.2008		31.12.2007	31.03.2008
Finantsvahendus	63,5	61,4	Finantsvahendus	59,1	58,6
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	10,2	11,3	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	13,3	14,6
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	9,0	9,4	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,6	8,2
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	6,9	6,8	Töötlev tööstus	8,0	7,9
Veondus, laondus ja side	3,8	4,3	Veondus, laondus ja side	4,5	4,3
Muud	6,6	6,8	Muud	6,5	6,4
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
	31.12.2007	31.03.2008		31.12.2007	31.03.2008
Läti	11,6	11,9	Rootsi	38,4	39,2
Leedu	9,9	10,5	Soome	19,8	19,3
Saksamaa	11,4	10,4	Ühendkuningriik	7,1	6,9
Ühendkuningriik	7,6	8,3	Taani	5,7	6,5
Venemaa	7,1	6,7	Holland	2,6	3,0
Ülejäänud riigid	52,4	52,2	Ülejäänud riigid	26,4	25,1
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

sevoolu kasvutempo aeglustumine jätkus 2008. aasta I kvartalis. See kasvas kvartaliga 3% ja hõlmas 47% väliskohustustest. Portfelliinvesteeringute positsioon vähenes 10% võrra ning nende osa kõigist investeeringutest oli 10%. **Eestisse tehtud välismaiste otseinvesteeringute** puhul olid eelistatumad tegevusalad finantsvahendus (33%), kinnisvara, rentimine ja äritegevus (28%), töötlev tööstus (15%) ning hulgi- ja jaekaubandus (13%; vt tabel 42). 40% otseinvesteeringutest tegid Rootsi ja ligi neljandiku Soome investorid.

Tabel 42. Otseinvesteeringupositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)

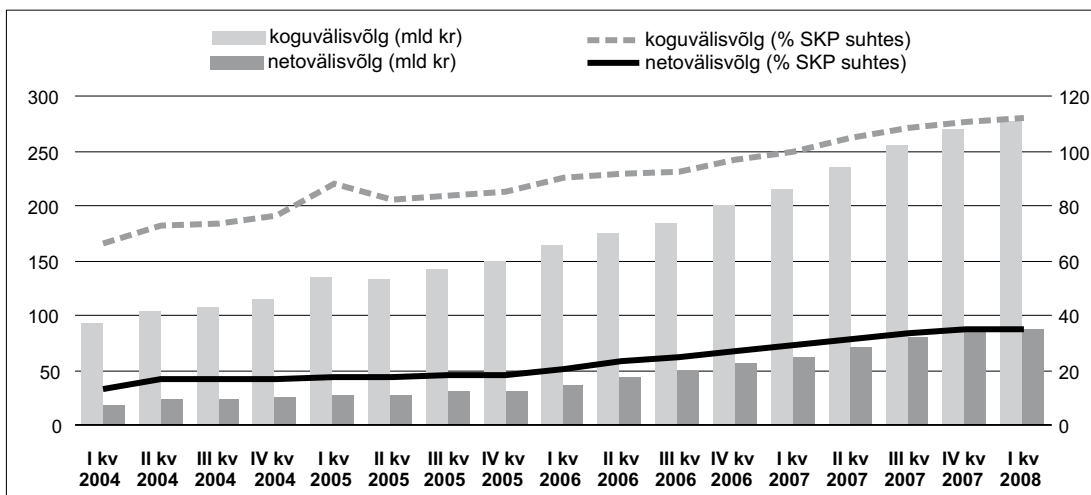
Eestis			Välismaal		
Tegevusalad					
	31.12.2007	31.03.2008		31.12.2007	31.03.2008
Finantsvahendus	33,2	32,5	Finantsvahendus	40,0	39,8
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	26,8	28,0	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	31,6	34,1
Töötlev tööstus	14,6	14,8	Veondus, laondus ja side	9,6	10,6
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	13,4	12,6	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,2	5,6
Veondus, laondus ja side	4,2	4,7	Töötlev tööstus	4,4	4,1
Muud	7,8	7,4	Muud	6,2	5,8
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
	31.12.2007	31.03.2008		31.12.2007	31.03.2008
Rootsi	39,3	40,0	Läti	33,6	32,3
Soome	24,9	22,9	Leedu	30,0	30,6
Holland	5,6	6,4	Küpros	7,9	8,1
Taani	4,4	4,7	Venemaa	8,3	7,9
Venemaa	2,6	2,8	Soome	4,0	4,0
Ülejäänud riigid	23,2	23,2	Ülejäänud riigid	16,2	17,1
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

Eesti investeeringud välismaale kasvasid veelgi tagasihoidlikumalt – vaid 1% ehk 244 mld krooni. 61% välismaale paigutatud investeeringutest tegid finantsvahenduse investorid; vähemal määral investeerisid välismaale kinnisvara, rentimise ja äritegevuse ning avaliku sektori investorid. Eesti investorid eelistasid peamiselt Balti riike, Saksamaad, Ühendkuningriiki ja Venemaad.

Võrreldes 2007. aasta lõpu seisuga tõusis 2008. aasta I kvartali lõpuks välismaale paigutatud investeeringute struktuuris mõnevõrra otseinvesteeringute osatähtsus ja langes portfelliinvesteeringute osakaal. Muud investeeringud suurenesid vaid 2% ning moodustasid välisnõuetest ligi kolmandiku. Portfelliinvesteeringute positsioon kahanes 8% võrra. **Välismaale tehtud otseinvesteeringute positsioon** kasvas kvartaliga 7% ning hõlmas välisnõuetest 28%. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (40%) ning kinnisvara, rentimise ja äritegevuse esindajad (34%; vt tabel 42). Eesti investorid eelistasid investeerida eelkõige naaberriikidesse – nii Lätti kui ka Leetu on paigutatud kokku ligi kaks kolmandikku otseinvesteeringutest.

Väliskohustuste ülekaalu tõttu oli Eesti netoinvesteeringupositsioon 2008. aasta I kvartali lõpus 185 mld krooni ulatuses negatiivne. Valdavalt oli tegemist pikaajalise kapitaliga.

Eesti kõigi sektorite võlakohustused kasvasid kvartaliga 3% ning olid kvartali lõpus 277 mld krooni, ületades sisemajanduse koguprodukti (SKP) mahtu 12% võrra. Koguvälisvõla suurendasid enam-vähem võrdses mahus nii krediitiasutused, muud sektorid kui ka otseinvesteeringusuhetes olevate ettevõtete grupisisesed võlad. Koguvälisvõlast 56% oli krediitiasutuste ning neljandik muude sektorite võlg. Valitsemissektori võlg moodustas vaid 1% võlakohustustest. Võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe ehk netovälisvõlg suurenes vaid 1% võrra ja ulatus 87 mld kroonini (vt joonis 24 ja tabel 43). Netovälisvõlg hõlmas 35% SKPst, jäädes 2007. aasta lõpu tasemele. Koguvälisvõlg moodustas 65% väliskohustuste mahust. Jättes kõrvale otseinvesteeringuettevõtete grupisisesed võlad, hõlmasid 62% koguvälisvõlast pikaajalised võlakohustused. Võlanõuete puhul oli pikaajalise võlanõuete osakaal 34%.

Joonis 24. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

Tabel 43. Välisvõlg (mln kr)

	31.12.2007	%	31.03.2008	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	3 451,5	1,3	3 484,2	1,3
Lühiajalised		0,0		
Pikaajalised	3 451,5	1,3	3 484,2	1,3
II. Keskpank	1 316,9	0,5	1 262,0	0,5
Lühiajalised	1 304,4	0,5	1 242,0	0,4
Pikaajalised	12,5	0,0	20,0	0,0
III. Krediidiasutused	152 972,3	57,0	156 357,0	56,4
Lühiajalised	55 628,6	20,7	57 367,5	20,7
Pikaajalised	97 343,6	36,2	98 989,6	35,7
IV. Muud sektorid	60 598,2	22,6	63 079,0	22,8
Lühiajalised	24 985,3	9,3	26 612,1	9,6
Pikaajalised	35 612,9	13,3	36 466,9	13,2
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	50 245,1	18,7	53 087,6	19,1
KOGUVÄLISVÕLG	268 584,0	100,0	277 269,8	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	21 759,1	11,9	22 995,4	12,1
Lühiajalised	7 279,0	4,0	7 019,7	3,7
Pikaajalised	14 480,1	7,9	15 975,6	8,4
II. Keskpank	34 889,5	19,1	36 886,9	19,4
Lühiajalised	21 144,4	11,6	24 421,5	12,8
Pikaajalised	13 745,1	7,5	12 465,4	6,5
III. Krediidiasutused	46 548,2	25,5	43 900,3	23,1
Lühiajalised	36 711,6	20,1	34 647,1	18,2
Pikaajalised	9 836,6	5,4	9 253,2	4,9
IV. Muud sektorid	42 697,8	23,3	45 700,6	24,0
Lühiajalised	31 229,6	17,1	32 845,3	17,2
Pikaajalised	11 468,2	6,3	12 855,2	6,8
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	36 980,4	20,2	40 934,8	21,5
VÕLANÕUDED KOKKU	182 874,9	100,0	190 418,0	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	18 307,6		19 511,2	
Lühiajaline	7 279,0		7 019,7	
Pikaajaline	11 028,6		12 491,5	
II. Keskpank	33 572,5		35 624,9	
Lühiajaline	19 839,9		23 179,6	
Pikaajaline	13 732,6		12 445,4	
III. Krediidiasutused	-106 424,1		-112 456,7	
Lühiajaline	-18 917,0		-22 720,4	
Pikaajaline	-87 507,1		-89 736,3	
IV. Muud sektorid	-17 900,4		-17 378,4	
Lühiajaline	6 244,4		6 233,3	
Pikaajaline	-24 144,8		-23 611,7	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-13 264,7		-12 152,8	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-85 709,0		-86 851,8	